

URADNI LIST

LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Leto XII

V LJUBLJANI, dne 3. februarja 1955

Številka 4

VSEBINA:

23. Zakon o družbenem planu Ljudske republike Slovenije za leto 1955. 24. Zakon o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1955. 25. Zakon o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1953. 26. Zakon o volitvah ljudskih poslancev v Ljudsko skupščino Ljudske republike Slovenije na območju okraja Koper. 27. Zakon o podeljevanju Prešernovih nagrad. 28. Zakon o obratnih ambulantah v gospodarskih organizacijah. 29. Odlok o začasnem financiranju republiških potreb v januarju 1955. 30. Odlok o voznih olajšavah na avtobusih za učence v gospodarskih šolah. 31. Odredba o varstveni dobi ter o najmanjših dolžinah lovnih rib in rekov. Odloki ljudskih odborov: 126. Odlok o razveljavitvi odloka o določitvi pavšalnega povračila stroškov za službena potovanja oziroma terenska dela na območju okraja Murska Sobota. 127. Odlok o določitvi začasne tarife občinskega prometnega davka na proizvode in storitve zasebnih obrtnikov in drugih zasebnih oseb v okraju Tolmin.	128. Odlok o prodaji časopisov v mestu Celju. 129. Odlok o turistični taksi za tiste, ki se mudijo kot turisti na območju ljudskega odbora mestne občine Celje. 130. Odlok o začasni določitvi tarife občinskega prometnega davka na proizvode in storitve zasebnih obrtnikov in drugih zasebnih oseb v mestni občini Idrija. 131. Odlok o varstvu vodnih naprav in čiščenju vodotokov v mestni občini Kamnik. 132. Odlok o prodaji stanovanjskih hiš splošnega ljudskega premoženja v mestni občini Nova Gorica. 133. Odlok o ustanovitvi sklada za zidanje stanovanjskih hiš v mestni občini Novo mesto. 134. Odlok o začasnem plačevanju občinskega prometnega davka po zasebnih obrtnikih in drugih zasebnih osebah v mestni občini Novo mesto. 135. Odlok o uvedbi občinskega prometnega davka v mestni občini Tržič. 136. Odločba o razglasitvi mladinskega doma »Tončke Čečeve« v Celju za finančno samostojen zavod. 137. Odločba o otroških jaslih »Janina« v Kranju kot finančno samostojnem socialnem zavodu. 138. Odločba o razglasitvi mladinskega doma Franceta Prešerna v Kranju z finančno samostojen zavod. 139. Odlok o razpisu nadomestnih volitev v 2., 3. in 7. volilni enoti občine Tišina.

23.

U K A Z

Na podlagi 11. točke 72. člena ustavnega zakona o temeljih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije razglašajo Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije družbeni plan Ljudske republike Slovenije za leto 1955, ki ga je sprejela Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije na seji Republiškega zbora in na seji Zbora proizvajalcev dne 27. januarja 1955 in ki se glasi:

DRUŽBENI PLAN LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 1955

Prvi del

PREGLED RAZVOJA GOSPODARSTVA V LETU 1954

Značilnosti, ki so vplivale na razvoj gospodarstva v Federativni ljudski republiki Jugoslaviji, so bile vidne tudi v gospodarstvu LR Slovenije.

1. v LR Sloveniji je bilo doseženo nadaljnje povečanje industrijske proizvodnje, zlasti proizvodnje za široko potrošnjo, ki je dosegla v letu 1954 doslej najvišjo raven.

Na kmetijsko proizvodnjo v LR Sloveniji niso v taki meri vplivale vremenske razmere, tako da je bila skupna kmetijska proizvodnja za 7% večja kot v letu 1953. To povečanje pa zaradi nepomembnih količin ni moglo vplivati na zboljšanje preskrbe v FLRJ.

2. Povečanje industrijske in kmetijske proizvodnje je omogočilo tudi povečanje izvoza, ki je bil za 13% večji od izvoza, doseženega v letu 1953. Na večji obseg je vplival predvsem povečan izvoz industrijskih in rudarskih proizvodov, ki obsegajo v letu 1954 že 81,7% celotnega izvoza LR Slovenije.

3. V letu 1954 se je zelo povečala investicijska graditev, ki bo predvidoma dosegla vrednost neto investicij 45,7 milijard dinarjev. To povečanje je bilo doseženo z večjimi sredstvi, ustvarjenimi na območju

LR Slovenije. Tako povečanje investicij, ki so znašale 28,4% od narodnega dohodka LR Slovenije, pomeni preostro delitev narodnega dohodka v korist investicij, kar je vplivalo na povečanje cen in zvišanje življenjskih stroškov.

4. Ekonomski instrumenti, ki so veljali v letu 1954, so omogočili večjo sprostitev tržišča, njihovo uvajanje, ki se je izvršilo šele aprila, pa je povzročilo določene težave že pri samem začetku, predvsem v zunanji trgovini. Pomanjkljivosti instrumentov so se pokazale tudi v preostri delitvi dohodkov podjetij.

5. Pomanjkljiv plačilni sistem ni v zadostni meri stimuliral proizvajalce k povečanju produktivnosti, tako da je povprečna produktivnost v industriji LRS, ki se je v letu 1953 povečala za 5,7%, letos stagnirala oziroma povečala le za 1%, v gradbeništvu pa je še nadalje padla.

6. Na razvoj gospodarstva v LR Sloveniji je poleg tega vplivala tudi energetska kriza, posebno v začetku leta, in elementarne katastrofe v nekaterih krajih.

1

Industrijska proizvodnja

Industrijska proizvodnja, ki je dosegla v l. 1953 v primerjavi z letom 1952 velik vzpon, je v letu 1954 še dalje naraščala.

Povečanje proizvodnje v razmerju z letom 1953 znaša 11% oziroma 27% v razmerju z letom 1952.

Po posameznih strokah se je fizični obseg industrijske in rudarske proizvodnje preminjal tako:

Stroka	Indeksi	
	1953	1954
	1952	1953
111 — proizvodnja električne energije	107	114
112 — proizvodnja in predelava premoga	100	114
113 — proizvodnja in predelava nafte	120	100
114 — črna metalurgija	120	108
115 — barvasta metalurgija	104	106
116 — proizvodnja nekovin	102	114
117 — kovinska industrija	119	112
119 — elektroindustrija	165	122
120 — kemična industrija	106	104
121 — industrija gradbenega materiala	137	101
122 — lesna industrija	127	109
123 — industrija papirja	120	104
124 — tekstilna industrija	112	117
125 — industrija usnja in obutve	99	113
126 — industrija gume	122	107
127 — živilska industrija	114	114
129 — tobačna industrija	114	111
Skupaj	114	111

Planirani obseg industrijske proizvodnje je bil v letu 1954 po še nepopolnih podatkih presežen za 1%. Postavljeni plan je bil presežen zlasti v proizvodnji električne energije, premoga (nedeljsko delo), nekovin, lesne industrije, papirja in celuloze, tekstilne in tobačne industrije. Za planirano proizvodnjo pa zaostajajo proizvodnja in predelava nafte (zaradi pomanjkanja deviz so zakasnele investicije), barvasta metalurgija (zaradi poizkusnega obratovanja in nejasne situacije v razdelitvi električne energije v Kidričevem), elektroindustrija (zaradi težav pri nabavi materiala) in kemična industrija (zaradi manjše proizvodnje žveplene kisline in drugih proizvodov).

Do leta 1953 se je povečala proizvodnja osnovne industrije in v zvezi s tem proizvodnja sredstev za delo. Tako zaznamujemo leta 1952 do 1953 posebne skoke v tehle strokah: proizvodnja nafte, črna metalurgija, kovinska industrija, elektroindustrija, industrija gradbenega materiala, lesna in gumarska industrija. V letu 1954 je prišlo do znatnih sprememb glede na strukturo povečanja proizvodnje, tako da zaznamujemo večji tempo pri dvigu proizvodnje blaga za široko potrošnjo, in sicer v elektroindustriji, premogu, nekovinah, tekstilni, usnjarski in tobačni industriji, medtem ko je v letu 1954 v drugih strokah naraščal tempo povečavanja fizičnega obsega proizvodnje v manjšem obsegu.

Sprememba v dinamiki proizvodnje je razvidna tudi iz tele primerjave:

	Indeksi	
	1953	1954
	1952	1953
proizvodnja sredstev za delo	128	109
proizvodnja reprodukcijskega materiala	110	110
proizvodnja blaga za široko potrošnjo	96	118

Povečana proizvodnja zlasti izdelkov predelovalne industrije, posebno še blaga za široko potrošnjo, razširjen sortiment in boljša kvaliteta so omogočili v letu 1954 močno povečanje izvoza industrijskih izdelkov.

Povečanje industrijske proizvodnje je bilo doseženo ne samo z boljšo izrabo obstoječih kapacitet, temveč tudi s pričetkom obratovanja novih in z razširitvijo obstoječih kapacitet.

V letu 1954 je pričela obratovati tovarna glinice in aluminija v Kidričevem, in sicer najprej s proizvodnjo glinice, v septembru pa z elektrolizo aluminija. Proizvodnja je bila še v znamenju poskusnega obratovanja. Zaradi nezadostnih količin razpoložljive električne energije bo mogla elektroliza v začetku obratovati le z 1/3 kapacitet.

V proizvodnji električne energije je pričel obratovati II. agregat hidrocentrale Vuzenica s kapaciteto 16 MWh in ob prehodu v leto 1953 drugi agregat hidrocentrale Medvode s kapaciteto 8,5 MWh. V zvezi z izgraditvijo električne razdelilne mreže sta bili dokončani dve veliki razdelilni postaji, in sicer Pekre in Kleče.

Pri proizvodnji premoga je prišel do veljave novi jašek v rudniku Velenje, ki je pričel obratovati konec leta 1953, v letu 1954 pa je omogočil, da se je količina izkopanega lignita povečala za več kot 300 tisoč ton.

V črni metalurgiji je pričel v avgustu obratovati novi elektroplavž v Železarni Store s kapaciteto 20 tisoč ton grodlja, zaradi pomanjkanja električne energije pa je mogel obratovati samo omejeno.

V kemični industriji se je povečala proizvodnja žveplene kisline, ker je pričela obratovati nova naprava za žvepleno kislino v Cinkarni Celje. Ta bo omogočala boljše izrabo odpadnih plinov, ki so dosedaj kvarili ozračje v Celju, tako da se bo povečala kapaciteta žveplene kisline od 5.000 na 20.000 t letno. Večje količine razpoložljive žveplene kisline in adaptacije, ki so v Cinkarni Celje v teku, omogočajo, da se bo povečala tudi proizvodnja umetnega gnojila superfosfata za 30.000 t.

V Rudniku svinca Mežica je pričela v letu 1954 obratovati nova žičnica z nakladalnimi napravami in nova težkotekočinska separacija. To pomeni prvi del sanacije tega rudnika, kar je omogočilo, da je rudnik lahko pričel racionalneje izkoriščati siromašnejše rude, in predelavo večje količine starih odpadkov (hald).

V proizvodnji nekovin je pričela obratovati nova pralnica kremenčevega peska v Novem mestu, ki bo omogočila pridobivanje kvalitetnejšega kremenčevega peska. S pričetkom obratovanja nove žage za kamen v Ljubljani bo možna večja uporaba naravnega kamna za obloge v gradbeništvu.

V kovinski industriji je pomembna predvsem preselitev Tovarne koles »Rog« v nove prostore, kar je skupaj z novimi stroji omogočilo pričetek serijske proizvodnje kompletnih koles. V letu 1954 bo na ta način predano tržišču okoli 8.000 koles, s tem da bo ta količina v prihodnjih letih še naraščala. V drugih podjetjih so investicije iz prejšnjih let omogočile naraščanje proizvodnje v nekaterih tovarnah, kakor so n. pr. Strojne tovarne Trbovlje, Litostrojev Ljubljana, Tovarna kovanega orodja Zreče itd.

V tekstilni industriji je pričela obratovati nova barvarna v Ajdovščini, ki omogoča oplemenitev

3.500.000 m² tkanin, tako da se bo zmanjšala količina surovih tkanin, ki so se doslej izvažale po nižji ceni.

V usnjarski industriji je podjetje »Konus« pričelo proizvajati umetno usnje, kar omogoča izkoriščanje odpadkov. Če se bo ta delavnost še razširila, bo to vplivalo tudi na znižanje stroškov pri izdelovanju obutve.

V živilski industriji so adaptacije in nove naprave v tovarnah »Flores«, Sempeter in »Arrigoni«, Koper, omogočile konzerviranje paradižnika v kvaliteti, ki ustreza zahtevam zunanjega tržišča. Pomembna je tudi nova naprava v Tovarni Ampelea v Izoli, ki omogoča predelovanje ribjih odpadkov v visokovredno krmilo.

Povečanje industrijske proizvodnje na obstoječih in novih kapacitetah je bilo doseženo v glavnem z večjim številom delovne sile in le v neznatni meri z dvigom proizvodnosti dela.

Število zaposlenih v industriji se je v prvih 10 mesecih leta 1954 nasproti istemu razdobju leta 1953 povečalo v povprečju za 12.000 oseb, kar je skoraj dvakratno število planiranega povečanja zaposlenih.

Proizvodnost dela se je dvignila v letu 1954 v primerjavi z letom 1953 le za 1 odstotek. To pomeni, da je nastopila v letu 1954 skoraj stagnacija kljub konstantnemu naraščanju proizvodnosti, kar zaznamujemo v LR Sloveniji od prenehanja administrativnega upravljanja v gospodarstvu. Glavni vzrok temu je bil gospodarstvu neprimeren sistem nagrajevanja, ki ni dopuščal plačevanja po učinku, je pa stimuliral prekomerno vključevanje delovne sile, ki ni bilo v skladu s stopnjo povečanja proizvodnje. Deloma so na zmanjšano povečanje proizvodnosti vplivale tudi motnje v proizvodnji, kot so n. pr. pomanjkanje električne energije zaradi nizkega stanja vode v zimskih mesecih in defektov v elektrarnah v poletnih mesecih, neenakomerna preskrba z nekaterimi uvoznimi surovinami, neenakomerna porazdelitev dopustov na poletne mesece in podobno.

Proizvodnost dela se je pa dvignila pri proizvodnji premoga, nafte in nekovin, v elektroindustriji, tekstilni, usnjarski in tobačni industriji, v skoraj vseh drugih strokah pa je proizvodnost padla.

2

Kmetijstvo

Kmetijska proizvodnja je v letu 1954 dosegla predvideno vrednost 48 milijard din. Proti letu 1953 je sicer narasla za okrog 7 odstotkov, vendar je pri tej primerjavi treba upoštevati, da je bila letina 1953 podpovprečna zaradi znatne elementarne škode v vinogradništvu in sadjarstvu.

Presoja o gibanju proizvodnje nam omogoča naslednja primerjava za daljše obdobje po statističnih in ocenjenih podatkih:

	1947/51	1953	1954
Kmetijstvo skupaj	100	90,3	98,1
Od tega:			
poljedelstvo	100	108,9	108,9
sadjarstvo	100	53,3	66,7
vinogradništvo	100	34,4	75,0
živinoreja	100	100,6	101,2

Kmetijska proizvodnja v letu 1954 je še vedno le na predvojni ravni. Vzrok temu je starostna iz-

črpanost in okuženost nasadov in zmanjšanje kmetijskih površin po letu 1940 za približno 30.000 ha ali 3 odstotke. Zmanjšanje je največje v hribovitih legah, kjer se je razširil gozd na račun pašnikov, košenin in njiv, manjše pa v ravninskih legah, kjer so se zmanjšale njivske in travniške površine zaradi gradbene delavnosti.

Nedvomno pa bi bila proizvodnja še manjša, če v zadnjih letih ne bi bili intenzivirali poljedelske in živinorejske proizvodnje.

Večja vrednost proizvodnje na površinsko enoto je deloma posledica prehoda od manj intenzivnih kultur (žita) k intenzivnejšim (vrtnine), deloma pa povečanja hektarskih donosov. Pri žitu so hektarski donosi dosegli predvojno povprečje, pri krompirju pa so ga preseгли, kar moremo pripisati izdatnejšemu gnojenju in semenarstvu.

Povečanje hektarskih donosov za glavne kulture v LR Sloveniji (v tmc/ha):

	1939	1947/51	1953	1954
pšenica	11,0	11,5	12,8	11,3
koruza	15,6	14,4	16,1	15,6
krompir	65,0	101,2	105,3	105,0

Povečanje njivskih hektarskih donosov je bilo doseženo kljub zmanjšanju števila kmečkega pre-

	1939	1954	%
Površina njiv na kmečkega prebivalca	0,35 ha	0,42 ha	120
Površina travnišč na kmečkega prebivalca	0,80 ha	0,95 ha	121

Povečanje proizvodnje na površinsko enoto ob sočasnem zmanjšanju števila kmečkega prebivalstva dokazuje, da se po osvoboditvi povečuje proizvodnost v kmetijstvu. To je bilo doseženo z večjo uporabo gnojil in varovalnih sredstev, nadalje z delavnostjo kmetijskih zadrug v mehanizaciji, semenarstvu, selekciji živine, varstvu rastlin, obnovi nasadov itd.

Oskrba s kmetijskimi potrebščinami

Poraba gnojil v vagonih:

1939	1952	1953	1954
1200	2000	4000	3500

Zaradi podražitve v začetku leta 1954 poraba gnojil ni dosegla predvidene količine. S ponovno povišanjem cen gnojil konec 1954 pa je potrošnja zopet narasčala.

Poraba varovalnih sredstev:

1952	1953	1954
t milij. din	t milij. din	t milij. din
2400	200	2600
200	250	3200
		350

Domača proizvodnja kmetijskih strojev je bila zadostna (razen traktorjev). Podobno kot pri gnojilih je nastal tudi pri kmetijskih strojih v letu 1954 zastanek v prometu, proti koncu leta pa se je z izdatnejšimi regresi normaliziral.

Kreditiranje

Za investicije v kmetijstvu je bilo v letu 1954 namenjenih znatno več sredstev kot prejšnja leta. Nastala je tudi sprememba v načinu kreditiranja. Uveljavilo se je kreditiranje na podlagi rentabilitetnega računa.

	(V milijonih dinarjev)		
	1952	1953	1954
Krediti iz zveznega in republiškega investicijskega sklada	1017	606	2715
Lastni skladi kmetijskih organizacij	180	548	700
Druška sredstva	—	—	80
	1197	1154	3493
Investicijski krediti, ki so bili že porabljeni v letu 1954, so se porabili za tele namene:			
	v milijonih din		%
Gospodarska poslopja	572		21
Oprema	367		14
Živina	187		7
Nasadi	294		11
Večji objekti	1206		44
Melioracije	87		3
	2715		100,0

Med večjimi objekti so: tovarna močnih krmil v Ljubljani, sadni skladišči s hladilnimi napravami v Ljubljani in Gorici, vinske kleti v Gorici in Črnomlju, klavnica v Ljubljani, dograditev mlekarne v Novem mestu, Murski Soboti in Ljubljani itd.,

Iz strukture vidimo, da je $\frac{2}{3}$ investicijskih kreditov namenjenih za gospodarske objekte in le $\frac{1}{3}$ za potrebe neposredne proizvodnje. To razmerje je še neugodno, vendar za začetno fazo investiranja v kmetijstvo nujno, saj je treba zgraditi prepotrebne objekte za shranjevanje in predelavo kmetijskih proizvodov.

Kmetijsko združništvo

V letu 1954 so kmetijske zadruge nadalje povečale družbeno lastnino z različnimi večjimi kmetijskimi proizvodnimi sredstvi ter tako še odločilneje posegle v preobrazbo kmetijstva.

Kmetijske zadruge so v poljedelstvu organizirale proizvodnjo semen v tolikšni meri, da z njo že učinkovito vplivajo na dvig hektarskih donosov. Tako je na primer dosegla proizvodnja semenskega krompirja v letu 1954 okrog 1200 vagonov ali blizu 50% za redno zamenjavo potrebne količine. V letu 1954 so zadruge začele graditi tri večja semenska skladišča.

Varstvo rastlin je tako po obsegu kakor po kakovosti napredovalo. Spričo splošne okuženosti sadnega drevja in krompirišč bo treba sedanjo tehnično opremo zadrug še povečati ter usposobiti več kadra za izvajanje zaščitnih akcij.

Sprejemanje živine v rodovnik, molzna kontrola, vzreja plemenjakov, umetno osemenje in drugi zootehnični ukrepi se v okviru kmetijskega združništva uspešno izvajajo.

V sadjarstvu in vinarstvu so v letu 1954 dosegle kmetijske zadruge precejšnje uspehe v škropljenju nasadov. Medtem ko je bila obnova nasadov državnih in združnih kmetijskih posestev zastavljena v letu 1954 na površini okrog 800 ha, se je pri zasebnih gospodarstvih šele začela.

Kmetijske zadruge in njih obrati so bile po družbenem planu za leto 1954 oproščene davka od dobička, s čimer so bile ustvarjene nadaljnje možnosti za razširitev njihove delavnosti na področju kmetijske proizvodnje.

Dohodnina od kmetijstva

V letu 1954 se je davčna odmera prvič izračunala na podlagi katastrskega dohodka. Namesto komisijske ocenitve davčne osnove je bilo s tem uporabljeno objektivnejše merilo, ki hkrati stimulira proizvajalca, da presega povprečno krajevno proizvodnjo, na kateri temelji katastrski dohodek oziroma dohodnina. Čeprav ugotovljeni katastrski dohodek, ki je bil za posamezne kulture preračunan s preprostejšim postopkom iz bivšega čistega dohodka, za večino kmečkih gospodarstev ustreza, se je vendar pokazalo, da ga bo treba natančneje ugotoviti. Boljši bonitetni razredi zemljišč so namreč po sedanjem postopku preveč obremenjeni, slabši pa premalo. Manjše neskladnosti se kažejo tudi med katastrskim dohodkom posameznih kultur. Tako na primer so sadovnjaki in vinogradi nekoliko preveč obremenjeni, travniki pa premalo. Storjeni so ukrepi, da se te pomanjkljivosti v letu 1955 odpravijo. Poleg popravkov osnov za izračunavanje katastrskega dohodka pa bo z uvedbo občinskih doklad mogoče zajeti del večjih dohodkov kmečkih gospodarstev, ki so rezultat bolj-
ših tržnih pogojev.

3

Gozdarstvo

Za izboljšanje gozdnega in lesnega gospodarstva je bilo v letu 1953/54 poleg določb družbenega plana LR Slovenije uveljavljenih več pomembnih ukrepov. Med najvažnejše, ki so bili izdani v Ljudski republiki Sloveniji, spadajo:

zakon o gozdovih in
navodilo o ureditvi gozdarske službe v okrajih in mestih;
uredba o sečnjah gozdnega drevja;
zakon o skladih za obnovo gozdov in
uredba o plačevanju prispevkov v sklade za obnovo gozdov.

Zaradi zagotovitve določb družbenega plana glede proizvodnje jamskega in celuloznega lesa iglavcev je bil nadalje izdan

zakon o omejitvi predelave lesa iglavcev, na njegovi podlagi pa

uredba o izvrševanju zakona o omejitvi predelave lesa iglavcev. Zaradi izvedbe določbe o ukinitvi odvečnih polnojarmeniških obratov ter zaradi ureditve trgovine in prometa z lesom,

odlok o ponovni registraciji podjetij, ki se bavijo s proizvodnjo in prometom z lesom.

Večina teh ukrepov ima trajen pomen. Kot takšni pomenijo temelj ekonomske politike, ki se izvaja v gozdnem in lesnem gospodarstvu.

Zaradi dolgoletne prekomerne sečnje glede na prirastek so gozdovi danes gospodarsko že tako oslabei, da znaša gospodarska izrabljenost gozdnega zemljišča v povprečju LR Slovenije komaj še okoli 40 odstotkov.

Obnem z gospodarsko oslavitvijo pa je padala tudi fizična odpornost gozdov, kar je zlasti pomembno za Slovenijo, kjer leže gozdovi pretežno v alpskem in kraškem svetu ter imajo zaradi tega po večini varovalni pomen.

Zaradi tega se je postavila pred narodno gospodarstvo Slovenije naloga, da se čimprej zniža sečnja

gozdov na količino letnega prirastka, kar je tudi glavni pogoj za uspešno obnovo gozdov.

Po letu 1951 se je sečnja gozdov naglo zmanjševala. To zniževanje je omogočilo, da se je sečnja zmanjšala tudi v letu 1954 za nadaljnjih 10%, tako da smo v tem letu posekali samo okoli 150% prirastka. V primerjavi s prejšnjimi leti je to brez dvoma velik uspeh.

Predvidevalo se je, da bo v letu 1954 v državnih gozdovih doseženo ravnovesje med sečnjo in prirastkom. Sedanje ugotovitve pa kažejo, da bo sečnja gozdov prekoračena tudi v državnih gozdovih, kjer so v tem letu še vedno posekali okoli 105% prirastka. Vzrok temu moremo iskati v vetrolomih in snegolomih, ki so bili v tem letu občutni, in v velikih potrebah tržišča po lesni masi.

V letu 1954 se je znižala sečnja tudi v nedržavnih gozdovih. Ceni se, da je to znižanje doseženo skoraj v celoti pri manjši porabi kmečkih gospodarstev. Nasprotno temu pa se ceni, da bo predvidena sečnja za blagovni promet znova visoko prekoračena, za okoli 50%, kar kaže, da sečnje v zasebnih gozdovih tudi v tem letu kljub vsem novim ukrepom še nismo obvladali. Zaradi tega se mora težišče skrbi za obnovo v letu 1955 bolj kot v letu 1954 prenesti na področje zasebnih gozdov, kar je spričo tega, da obsegajo ti okoli 65% celotne gozdne površine Slovenije, še posebno pomembno.

V letu 1954 so bila opravljena obsežna dela na področju obnove gozdov. Obseg pogozdovanj po vrednosti se je povečal za 50%, melioracije gozdov za 80%, nega gozdov za 10%, varstvo gozdov za 40%, urejanje gozdov za 100%. Močno se je povečal tudi obseg gozdnih graditev, in sicer gozdnih cest za okoli 80%, zlasti pa se je povečala graditev gozdarskih stavb, ki je narasla glede na leto 1953 na trikratni obseg.

Koliko bodo ta povečana sredstva, ki so se vlagala v gozdno gospodarstvo, prispevala k sanaciji našega gozdarstva in koliko so bila ta sredstva ekonomično porabljena, še ni mogoče ugotoviti.

Preseganje plana sečnje v obeh sektorjih kakor tudi to, da ne moremo natanko opredeliti ekonomičnosti in rentabilnosti vloženih sredstev v gozdarstvo, kaže, da naša gozdarska služba še vedno ni kos postavljenim nalogam.

4

Gradbeništvo

V letu 1954 je gradbena operativa izvršila v LRS za 29.338 milijonov dinarjev gradbenih del in storitev ali 139% vrednosti del, izvršenih v letu 1953.

Od povečane proizvodnje odpade 12% na račun podražitve gradbenih storitev, tako da znaša dejansko povečanje fizičnega obsega gradbenih del 27% nasproti letu 1953.

Poleg gornje vrednosti so izvršila gradbena podjetja iz LR Slovenije še za 1,5 milijarde din del v LRH in LR BiH.

Razmerje gradbenih del za potrebe družbenega standarda in kapitalne graditve je za LRS ostalo v letu 1954 isto, kot je bilo v letu 1953, t. j. 37,7% proti 62,3%.

V gradbeništvu je bilo zaposlenih v LR Sloveniji v letu 1954 41.075 delavcev nasproti 27.416 v letu 1953.

Vgrajena vrednost gradbenih del s storitvami na zaposlenega se je znižala v letu 1954 na 820.000 din nasproti 870.000 din v letu 1953. Kljub podražitvi gradbenih storitev je torej vrednost izvršenih del na delavca v letu 1954 manjša kot v letu 1953. Vzrok temu znižanju je občuten padec proizvodnosti dela.

Glavni vzrok padca proizvodnosti je brez dvoma neustrezni plačilni sistem, ki ni omogočal nagrajevanja po doseženem učinku. Majhni proizvodnosti so bile vzrok tudi slabe vremenske razmere, izrabljena in večkrat tudi nezadostno uporabljena mehanizacija itd.

V letu 1954 je znatno naraslo tudi projektiranje, ki je povečalo obseg svoje delavnosti do vrednosti 690 milijonov din nasproti vrednosti 415 milijonov din v letu 1953. Tako povečanje projektantske delavnosti je nastalo zaradi skrbnejše priprave investitorjev za njihovo investicijsko graditev in bo ugodno vplivalo na gradbeno delavnost tudi v letu 1955.

V letu 1954 se opaža znatno izboljšanje v kvaliteti izvršenih gradbenih del, na kar je v veliki meri vplivalo boljše nadzorstvo investitorjev nad izvajanjem gradbenih del.

5

Trgovina in gostinstvo

Reorganizacija trgovinske mreže in formiranje plač na podlagi doseženega prometa v trgovini in gostinstvu sta se pokazala kot pozitivna pri razvoju teh gospodarskih panog v letu 1954.

Blagovni promet se je povečal v letu 1954 nasproti letu 1953:

v trgovini na drobno na	114%
v trgovini na debelo na	113%
v gostinstvu na	110%
Število gostov se je povečalo skupno za 7%.	

Reorganizacija trgovinske mreže ni v vseh primerih dosegla svojega namena. Nadaljnji obstoj podjetij z velikim številom poslovalnic, ki so s pogodbami preozko vezane na upravo podjetja talko pri nabavi blaga kot pri formiranju cen, ni učinkovito preprečil organizacijskega monopola trgovine na drobno. Poleg tega pa je dosledna osamosvojitve vsake najmanjše poslovalnice kot samostojne trgovine onemogočala direktne nabave v industriji in jih s tem preveč vezala na grosistična podjetja. Ustanovitev velikega števila grosističnih podjetij pa zahteva ustvarjanje večjih zalog blaga, kar vpliva na večje stroške in s tem na zvišanje cen trgovinskih podjetij.

Motnjam, ki so se pojavljale na tržišču kmetijskih pridelkov, so v veliki meri kriva odkupna podjetja s kmetijskimi pridelki. Nesistematičnost pri odkupu, ki se izvaja po številnih odkupovalcih, ki delajo za provizijo od vrednosti odkupljenega blaga, umetno povečuje povpraševanje po blagu in povzroča dvig odkupnih cen. Poleg tega pa daje možnost posameznim nakupovalcem, da si ustvarijo prekomerne zaslužke na račun potrošnikov in kmetov. V območjih, kjer so kmetijske zadruge že vzele odkup v svoje roke in ga načrtno izvajajo vsaka na svojem območju, poteka odkup kmetijskih pridelkov bolje in v glavnem po dogovorjenih cenah.

6

Obrt

Razvoj obrtništva je po osvoboditvi znatno zaostajal za razvojem v drugih panogah gospodarstva. Čeprav je bilo doseženo v socialističnem sektorju močno povečanje, tako da zaposluje v letu 1954 že 47% od vse zaposlene delovne sile v obrtništvu in je izvršil 52% vrednosti vseh storitev, je obrt kot celota šele v letu 1954 dosegla po številu zaposlenih stanje iz leta 1939.

Uspešnejši razvoj obrtništva, zlasti v socialističnem sektorju, je predvsem zaviralo pomanjkanje strojev in orodja, uporaba istih planskih instrumentov za obrt kot za industrijo ter premajhna zainteresiranost ljudskih odborov za razširitev socialistične obrti.

Na razvoj privatnega sektorja obrti pa je velikokrat vplivalo nepravilno razmerje do delovnega obrtnika.

Investicije so se financirale iz tehle virov:

	1953 znesek	%	1954 znesek	%	% pove- čanja
Investicije iz sredstev splošnega kreditnega sklada in druge zvezne investicije	17.277	51,5	19.038	41,8	110
Investicije iz sredstev republike in ljudskih odborov	16.425	48,5	26.677	58,2	161
Od tega:					
proračunske investicije	4.484		6.932		
kreditni skladi	2.032		9.241		
pomoč Primorski, Kočevski in Dolenjski —			1.915		
skladi podjetij in drugi skladi	9.909		8.589		
Skupaj neto investicije	33.702		45.715		135

Za 10% povečana vrednost investicij iz zveznih skladov se je v letu 1954 razdelila tako, da so se nasproti letu 1953 zmanjšale investicije za osnovno industrijsko graditev za 4%, povečale pa so se investicije v kmetijstvu za 180%. Poleg tega pa se je iz zveznih sredstev gradila avtomobilska cesta Ljubljana—Zagreb.

V strukturi investicij iz republiških sredstev ni bilo bistvenih sprememb. Ker večje število objektov, ki so se pred letom 1954 gradili kot ključni objekti, pri natečaju za leto 1954 ni prejelo potrebnih kreditov, nadaljevanje njihove graditve pa se ni moglo odložiti, je bilo iz republiških in lokalnih kreditov v ta namen porabljenih okoli 4.500 milijonov dinarjev. Zaradi tega ni bilo mogoče v večji meri spremeniti strukture investicij v korist družbenega standarda. Kljub temu je bilo iz republiških sredstev, t. j. iz proračuna in sklada za kreditiranje investicij, uporabljeno za objekte družbenega standarda skoraj 4.000 milijonov dinarjev.

Za pomoč Primorski, Kočevski in Dolenjski je bilo porabljenih 1.915 milijonov dinarjev, t. j. 91% od sredstev, ki so bila predvidena po planu. Tudi od teh sredstev je bilo porabljenih nad 800 milijonov dinarjev za objekte družbenega standarda. Med najvažnejšimi objekti je treba omeniti dovršitev kraškega vodovoda.

V letu 1954 zaznamujemo povečanje obrtniških storitev za več kot 10% po realiziranih cenah.

Zaradi zaostalosti v razvoju obrtništva v večini strok in s tem premajhnih kapacitet je prišlo do pogostih pojavov monopolizma, ki se kažejo v neupravičeno visokih cenah storitev in v slabi kvaliteti.

7

Investicije

V letu 1954 so se neto investicije izredno povečale in bodo znašale 45.715 milijonov dinarjev (podatki še niso dokončni), t. j. za 35% več kot v letu 1953.

Od porabljenih investicij je odpadlo:

na opremo	45,6 %
na graditve	46,8 %
na drugo	7,6 %
skupaj	100,0 %

8

Potrošnja prebivalstva in tržišče

1. Po planu za leto 1954 je bilo predvideno, da se bo kupna moč prebivalstva povečala nasproti letu 1953 za 1,8%, da pa bodo pri tem cene v povprečju (za blago in storitve) padle za okrog 5%, tako da bi se količinska potrošnja na enega prebivalca povečala za 9%.

Ocenjena izvršitev za leto 1954 kaže, da se je kupna moč prebivalstva povečala nad planirani nivo; cene za blago in storitve skupaj pa so v povprečju ostale na višini iz leta 1953 in ni bilo doseženo planirano znižanje. Tako kupna moč kot cene so se torej formirale na višji ravni, kot je bilo predvideno. Ker pa je rasla kupna moč počasneje kot cene, se je tudi potrošnja na enega prebivalca realizirala nekoliko pod planirano.

Kupna moč se je močno dvignila predvsem pri kmetih (za 27,3%), in to deloma na račun večjih prodanih količin njihovih pridelkov (povečanje količin za 6,9%), predvsem pa na račun višjih cen (povečanje za 16,5%). Pri delavcih in uslužbencih in pri samostojnih poklicih se je kupna moč povečala za 11,2% oziroma 11,4%. Povečanje kupne moči delavcev in uslužbencev je deloma posledica višjih plač (dopolnilne plače, plače iz dobička), v glavnem pa je posledica povečanega števila zaposlenih (za

več kot 20.000). Kupna moč samostojnih poklicev se je dvignila predvsem zaradi višjih cen obrtniških storitev (cene so se v povprečju povišale za 12 %).

Gornji podatki prikazujejo povprečno potrošnjo, ki kaže določen razvoj. Podrobnejša analiza potrošnje prebivalstva v posameznih kategorijah pa kaže, da gre povečanje potrošnje v letu 1954 v glavnem na račun kmetov in samostojnih poklicev v manjši meri pa v korist delavcev in uslužbencev.

2. V letnem povprečju so se cene na drobno v letu 1954 nasproti letu 1953 povečale oziroma zmanjšale tako:

pri živilih	povečanje za	3,0 %
pri industrijskem blagu	zmanjšanje za	5,0 %
pri gostinstvu	povečanje za	4,4 %
pri storitvah	povečanje za	6,1 %
skupaj blago in storitve	ista raven kot v letu 1953.	

Zmanjšanje cen pri industrijskem blagu je v glavnem še vedno posledica močnega znižanja cen tekstilij v novembru 1953, tako da so njihove cene kljub stalnemu naraščanju v letu 1954 še vedno nižje od povprečja leta 1953 (do novembra, zlasti pa do avgusta 1953 so bile cene tekstilijam zelo visoke!). Gibanje cen v letu 1954 nam najbolje kaže primerjava med cenami v oktobru 1954 z decembrom 1953.

	December 1953	Oktober 1954
Zivila	100	109,3
Industrijsko blago	100	107,1
Gostinstvo	100	101,0
Stanovanja	100	152,5
Obrtniške storitve	100	109,1
Kulturne storitve	100	102,0

Proizvajalčeve prodajne cene v industriji so bile v avgustu 1954 za 3 % nad povprečjem leta 1953 in za 7,3 % višje od cen v decembru 1953.

3. Vzroki za dviganje cen v letu 1954 so predvsem tile:

a) Bistven vpliv na dviganje cen je imela slaba letina v kmetijstvu v vsedravnem merilu (zlasti pri žitu). Ta vpliv je bil močan zlasti v drugi polovici leta in bo trajal do nove letine.

b) Stanje plačilne bilance je zahtevalo velikih naporov za povečanje izvoza. Povečanje izvoza nekkih proizvodov je povzročilo zmanjšanje ponudbe na notranjem trgu. Poleg tega je vplivala na dviganje cen tudi velika dinarska stimulacija za izvoz, kar je omogočalo zlasti odkupnim izvoznim podjetjem, da so dvigala odkupne cene. Obenem pa je bil uvoz industrijskega blaga za široko potrošnjo zelo otežkočen, če ne sploh nemogoč, kar je dajalo domačim proizvajalcem monopolističen položaj. Na dvig cen so vplivali tudi nestabilni devizni kurzi, ki so otežkočali realne kalkulacije in navajali podjetja k ustvarjanju kalkulativnih rezerv.

c) Za delitev narodnega dohodka je značilen velik delež izdatkov za investicije in narodno obrambo brez ustreznega povečanja proizvodnje blaga za široko potrošnjo.

δ) Pomanjkanje rezerv zlasti ob slabi letini, kot je bilo v letu 1954, je onemogočalo intervencijo na trgu.

d) Ker ima glede na razmerje med proizvodnjo in potrebami in glede omejenega uvoza veliko število proizvajalnih podjetij v FLRJ monopolističen pomen, so ta podjetja — ali špekulativno ali zaradi preostre delitve dobička med okraji in podjetji, ki zlasti v prvi polovici leta ni omogočala izplačila tarifnih postavk — dvigala cene, da bi dosegla velike dobičke. Na podlagi planskih instrumentov so se ti dobički stekali v zvezne in republiške sklade ter v sklade ljudskih odborov in podjetij, porabljeni pa so bili v glavnem za investicije. Formiranje večjih denarnih sredstev pri istem obsegu proizvodnje že samo po sebi dviguje cene, vlaganje takih sredstev v investicije pa še nadalje deluje na dviganje cen. Nadaljnje povečanje investicij in s tem nadaljnji dvig cen je zajezila imobilizacija presežkov sredstev iz leta 1954.

4. V letu 1954 so torej delovali faktorji, ki so dvigali denarni obtok (veliki izdatki za investicije in narodno obrambo, težave v plačilni bilanci in s tem velika dinarska stimulacija izvoza, ustvarjanje velikih dobičkov z dviganjem cen), kakor tudi faktorji, ki so omejevali blagovne sklade (slaba letina v kmetijstvu, povečan izvoz končnih industrijskih proizvodov, majhen uvoz industrijskega blaga za široko potrošnjo, pomanjkanje rezerv, majhna storilnost dela). Delovanje vseh teh faktorjev je omajalo ravnotežje na trgu in povzročilo dviganje cen, kar je delovalo negativno na razvoj gospodarstva, ustvarjalo negotovost v gospodarskih kalkulacijah, škodljivo vplivalo na življenjski standard zlasti mestnega prebivalstva in delovalo negativno na proizvodnost dela. To je omogočalo podjetjem, da so brez zniževanja proizvodnih stroškov in brez dviganja proizvodnosti lahko prišla do denarnih sredstev in dobičkov s podzaitvijo izdelkov.

9

Izvoz

Po količini je izvoz LR Slovenije v letu 1954 za 15 % večji kot v letu 1953 in za 32 % večji kot v letu 1952.

Po vrednosti pa se je izvoz dvigal tako (v milijonih dinarjev):

1952	9.335	100	
1953	10.487	112	100
1954	11.815	128	113

V petletju 1950—1954 se je izvoz po vrednosti skoraj podvojil (indeks za leto 1954 v razmerju z letom 1950 = 187), po količini pa se je zmanjšal (indeks za leto 1954 v razmerju z letom 1950 = 94). To pomeni, da se je tudi struktura izvoza zboljšala približno za 100 %.

Razvoj izvoza v letu 1954 kaže v primerjavi z letom 1953 tele značilnosti:

Izvoz je po količini za približno 55.000 ton ali za skoraj 15 % večji, povečanje po vrednosti pa je znašalo približno 1.330 milijonov dinarjev ali 12 %.

Večji relativni dvig izvoza po količini v razmerju do povečanja po vrednosti je posledica večjega izvoza goriva (premoga je bilo izvoženega za približno 3.600 vagonov več kot v letu 1953), večjega izvoza gradbenega materiala (opeke) za približno 860 vagonov in večjega izvoza nekaterih gozdnih sortimentov (drv za kurjavo in celuloznega lesa za približno 1780 vagonov, izvoz rezanega lesa pa je bil za približno 1.000 vagonov manjši).

Izvoz rezanega lesa je bil manjši po količini za 16 %, po vrednosti pa za 14 %, vendar so predmeti na višji stopnji obdelave nadomestili večji del restrikcije izvoza rezanega lesa.

Najbolj značilno za leto 1954 pa je nadaljnje močno dviganje izvoza polproizvodov in končnih izdelkov, ki se je s hitrejšim tempom pričelo v letu 1953.

V barvasti metalurgiji je bil izvoz po količini približno na višini leta 1953 z nekoliko spremenjeno strukturo (manjši izvoz cinka in svinca in večji izvoz glinice), po vrednosti pa je za 12 % večji, deloma zaradi večjega izvoza glinice, predvsem pa zaradi konjunktornih cen živega srebra.

Najbolj razgiban pa je bil izvoz v letu 1954 v predelovalni industriji: v elektroindustriji (indeks za leto 1954 v razmerju z letom 1953 je približno 290), v kemični in živilski industriji (188), v usnjarski industriji (135), v tekstilni industriji (118), v lesni industriji (brez rezanega lesa 114) in v kovinski industriji (110).

Vsa predelovalna industrija (brez rezanega lesa) je v letu 1954 povečala svoj izvoz za 26 %.

Od posameznih izdelkov je treba omeniti predvsem bombažne in stanične tkanine, ki so povečale svoj izvoz za približno 8 milijonov m² v vrednosti 300 milijonov dinarjev, surove in strojene kože, zlasti pa razne končne izdelke lesne industrije, kjer se je povečal izvoz za približno 75 %, v živilski industriji pa vino, meso in druge izdelke.

Izvoz vse industrije in rudarstva se je povečal v letu 1954 za 14 %, njihov delež v skupnem izvozu pa je narasel na 81,7 %.

V letu 1954 je šlo v izvoz 52 novih artiklov iz kovinske, elektroindustrije, kemične, papirne, tekstilne in usnjarske industrije in črne metalurgije.

Povečan izvoz industrijskih izdelkov je zahteval tudi nadaljnjo razširitev zunanjih tržišč, kar pomeni za leto 1954 tudi pomemben napredek.

Tudi kmetijstvo je prispevalo v letu 1954 k povečanju izvoza, čeprav ne v razmerju, v katerem se je povečal izvoz industrijskih in rudarskih izdelkov. Izvoz kmetijskih pridelkov in proizvodov je narasel v letu 1954 za 10 %, njihov delež v skupnem izvozu pa se je zmanjšal od 14,2 % na 13,8 %. Večino kmetijskih pridelkov so izvozile združne organizacije.

Za kmetijstvo v letu 1954 je značilen močan padec cene hmelja (za 22 %), obenem pa močno povečanje izvoza živalskih proizvodov, zlasti jaje, katerih izvoz se je potrojil (povečanje bo znašalo približno 1.350 t v vrednosti nad 200 milijonov dinarjev), ter goveje živine, katere cena je tudi narasla. Tako bo večji izvoz živalskih proizvodov, živine in drugih predmetov ne le nevtraliziral slabši finančni efekt izvoza hmelja, temveč tudi prispeval k absolutnemu povečanju vrednosti izvoza.

Med letom so bili storjeni nekateri ukrepi, s katerimi je bila povečana stimulacija za izvoz:

a) izvozniki so dobili večjo dinarsko in devizno spodbudo kot v letu 1953,

b) dane so bile devizne in kreditne olajšave za majhne rekonstrukcije v gospodarstvu z namenom, da se odstranijo ozka grla in poveča izvoz oziroma zmanjša uvoz,

c) olajšano je bilo sklepanje kompenzacijskih poslov,

č) sklenjeni so bili novi trgovinski sporazumi, ki so olajšali trgovino z novimi tržišči in

d) ustanovljene so bile nove trgovinske inštitucije v inozemstvu z namenom, da olajšajo trgovinske stike z novimi tržišči.

Spodbujanje izvoza, ki je sicer v določenih mejah vedno potrebno, zlasti pa pri pasivnosti naše trgovinske in plačilne bilance ob naraščajoči industrijski proizvodnji, ni bilo vedno v pravih mejah. Sistem koeficientov, ki je sicer v naši devizni situaciji potreben, se ni mogel in se tudi ne more hitro prilagoditi vsaki novi spremembi zunanega in notranjega tržišča. Nekateri koeficienti so spodbujali izvoz tudi najmanj rentabilnega podjetja in na najslabše tržišče. To je šlo na račun notranje potrošnje in pomagalo rušiti stabilnost tržišča in cen. To se je zgodilo v letu 1954 zlasti s tekstilijami, mesom, jajci itd.

Konec leta je bil devizni režim spremenjen, da bi se odstranile škodljive posledice prekomerne spodbude in da bi se izvoz spodbujal z realnejšimi sredstvi.

Izvozne cene so bile v letu 1954 za najvažnejše predmete našega izvoza precej stabilne in se ne razlikujejo od cen, ki so bile dosežene v letu 1953. Kolikor je pri enem predmetu cena padla (hmelj), je pri drugem narasla (živo srebro).

10

Kratkoročni krediti

Kratkoročna denarna sredstva, angažirana v gospodarstvu, so se povečala v letu 1954 do konca oktobra za 17,6 milijarde dinarjev, t. j. na 95,2 milijarde dinarjev, dovoljeni krediti pa za 25,6 milijarde dinarjev, skupno na 118,2 milijarde.

Do povečanja kreditov je prišlo v vseh sektorjih in panogah gospodarstva.

Na povečanje kreditov so vplivali tile vzroki:

a) večja industrijska proizvodnja in zaloge v industriji, ki so po obsegu narasle za 1,5 %, še bolj pa po vrednosti zaradi dviga cen surovin in pomožnega materiala;

b) večji blagovni promet;

c) sprememba v roku plačevanja obveznosti do skupnosti (po izstavitvi faktur namesto po realizaciji); medtem ko so gospodarske organizacije v letu 1953 uporabljale nekaj časa realizirane obveznosti do skupnosti kot obratna sredstva, so jih morale v letu 1954 plačevati delno iz kreditov;

č) plačevanje surovin v naprej iz komercialnega uvoza, ki so se v letu 1953, kolikor so izvirale iz gospodarske pomoči, plačevale šele ob nakupu;

d) kreditiranje železniških podjetij po izvršeni decentralizaciji po teritorialnem načelu, medtem ko se je železniški promet v letu 1953 kreditiral centralno;

e) zmanjšanje avansov v gradbeništvu.

Povečanje kreditov za obratna sredstva pa je v nekaterih podjetjih tudi posledica nepravilne porabe teh sredstev za investicije

Drugi del

SMERNICE ZA RAZVOJ GOSPODARSTVA
V LETU 1955

I. poglavje

Industrija

1

V industriji se predvideva povečanje proizvodnje za 11 % nasproti doseženi proizvodnji za leto 1954.

Po posameznih strokah se predvideva tole povečanje:

	Fizični obseg 1954=100%
Proizvodnja električne energije	113,0
Proizvodnja premoga	103,6
Proizvodnja nafte	137,0
Črna metalurgija	108,0
Barvasta metalurgija	130,0
Proizvodnja nekovin	106,5
Kovinska industrija	111,0
Elektroindustrija	116,0
Kemična industrija	126,0
Industrija gradbenega materiala	115,0
Lesna industrija	105,0
Industrija papirja in celuloze	119,0
Tekstilna industrija	112,0
Industrija usnja in obutve	110,0
Gumarska industrija	120,0
Živilska industrija	114,0
Grafična industrija	100,0
Tobačna industrija	100,0

2

Glede na splošno povečanje industrijske proizvodnje se predvideva povečanje števila zaposlenih za 5 %, t. j. za približno 7.000 oseb.

3

Glede na novi plačilni sistem, ki bo stimuliral proizvodnost dela glede na nove kapacitete in racionalizacije se predvideva poleg izboljšanja sortimenta in kvalitete tudi povečanje proizvodnosti dela za 6 %.

4

Predvideva se nadaljnje povečanje izvoza industrijskih izdelkov, tako da se bo po vrednosti povečal za 20 % nasproti doseženemu izvozu v letu 1954.

5

Da bi se dosegel predvideni obseg proizvodnje, produktivnosti dela in izvoza, je potrebno:

a) da delovni kolektivi in ljudski odbori poskrbe za pravilno in čimprejšnjo uvedbo in izvajanje novega plačilnega sistema in tako omogočijo, da se bodo njegove prednosti pravilno pokazale pri povečanju proizvodnje in proizvodnosti dela, s tem pa tudi pri standardu zaposlenih v gospodarstvu;

b) da delovni kolektivi z izboljšano organizacijo in povečano storilnostjo čimbolj izrabijo razpoložljive surovine in kapacitete v svojih podjetjih;

c) da z izboljšanjem kvalitete, znižanjem proizvodnih stroškov in pravilnimi trgovskimi prijemi še bolj razširijo svoja inozemska tržišča;

č) da na podlagi povečane in racionalnejše proizvodnje ter produktivnosti dela znižujejo cene svojim izdelkom ter tako skrbijo za razširitev notranjega tržišča.

6

V elektrogosposodarstvu se bo povečala proizvodnja za 13 %. Tako povečanje bo pri srednje suhem letu mogoče doseči le, če bodo pravilno uporabljene vse javne in industrijske elektrarne in če bodo novi agregati začeli z obratovanjem v planiranih rokih, in sicer:

a) HE Moste III. agregat 5 MW, do povečanja rečnih voda pomladi,

b) HE Dravograd III. agregat 8 MW, do maja 1955,

c) TE Trbovlje novi kotel in III. agregat 20 MW, do decembra 1955,

č) HE Vuhred I. agregat 20 MW, do decembra 1955,

d) TE Šoštanj I. agregat 30 MW, do decembra 1955.

Za izboljšanje energetskega stanja je potrebno, da se izpopolnijo vsi razpoložljivi energetski viri industrijskih podjetij, s tem da se postavijo in dokončajo čimprej dodatni agregati, kjer je to mogoče, in sicer:

v Tovarni rotacijskega papirja Videm — v zvezi z novim kotlom se bo postavil nov agregat 6,4 MW,

v Železarni Jesenice — k obstoječemu kotlu se bosta postavila 2 agregata, skupno 5,5 MW,

v Mariborskih tekstilnih tovarnah — k obstoječim kotlom se bosta postavila 2 agregata skupno 3,6 MW,

v Tiskarnini Kranj — skupaj z novim kotlom se bo postavil 1 agregat 1,0 MW,

v Tovarni papirja Količevo — k obstoječemu kotlu se bo postavil 1 agregat 1 MW,

v Sladkogorski tovarni kartona, Sladki vrh — 1 agregat 0,5 MW.

Zaradi perspektivne rešitve energetskega stanja v Sloveniji se nadaljuje s pripravami za izgraditev akumulacijske centrale »Lobnica«.

Izpopolnitev industrijskih central pomeni rentabilno racionalizacijo, ker se količina goriva, ki je že itak potrebna za sam tehnološki proces, ne bo bistveno povečala. Postavitev večine agregatov pa pomeni v več primerih izrabo osnovnih sredstev, ki do sedaj drugod niso bila v obratu.

Razpoložljiva električna energija pa v letu 1955 ne bo zadostovala za potrebe v industriji in za široko potrošnjo v LR Sloveniji v januarju in februarju. Po planu se predvideva povečanje potreb po električni energiji v LR Sloveniji za 39%. Razen v prvih mesecih bodo te potrebe krite pod temi predpostavkami: da bo obratovala Tovarna glinice in aluminija v Kidričevem v zimskih mesecih zaradi pomanjkanja energije s tretjino, v poletnih mesecih pa z dvema tretjinama razpoložljivih kapacitet, karbidna peč v Rušah 9 mesecev in elektroplavž v Štorah 6 mesecev in da bo

znašal prenos električne energije v zahodnohrvatski sistem 112 milij. kWh, kakor to predvideva zvezni družbeni plan.

Za izvoz v inozemstvo predvideva plan samo presežke, ki bi nastali pri višjem vodnem stanju po zadovoljivi potrebi obeh sistemov.

Če bo vodno stanje slabše od planiranega, če termoelektrarne pri obstoječem načinu sklepanja pogodb ne bi dobile zadostnih količin premoga in če bi se bistveno spremenila planirana potrošnja po koristnikih, bo to povzročilo zmanjšanje industrijske proizvodnje v LR Sloveniji.

7

Fizični obseg proizvodnje premoga se poveča za 3,6 % po indeksu, po količini pa za 5,6 % nasproti realizaciji v letu 1954. Ker se povečujejo samo količine nižje kaloričnega lignita, nastajajo razlike med obema indeksoma.

Proizvodnja premoga se poveča za 3,6 % nasproti realizaciji v letu 1954. Ker so zaradi velikih potreb premogovniki v LRS obratovali tudi večino nedelj, je bila v letu 1954 dosežena maksimalna proizvodnja. Z upoštevanjem enakega načina dela je pri istih kapacitetah leta 1955 planirana enaka količina rjavega premoga. Investicijska graditev, ki je v teku v rudniku Velenje, pa omogoča, da se bo proizvodnja lignita povečala v letu 1955 za okroglo 200.000 t, to je za 24 %.

Kljub povečanju proizvodnje pa je za vskladitev proizvodnje in potrošnje potrebna racionalna poraba premoga in vsklajevanje izvoza z domačimi potrebami.

Za izboljšanje energetskega stanja v prihodnji zimi je nujno potrebno, da se nadaljuje z izgrajevanjem rudnika Velenje, ki predstavlja našo največjo premogovno osnovo in ki edini more zadovoljiti rastoče potrebe novih termoelektrarn, industrije in široke potrošnje.

Ljudski odbori naj nadaljujejo z razvijanjem manjših premogovnikov, kjer za to obstoje naravni pogoji in tako izboljšujejo krajevno preskrbo s premogom.

V letu 1954 so se v glavnih premogovnikih izvršili uspešni poskusi z uvajanjem železnega oporja. Da se zniža potreba po jamskem lesu, se morajo premogovniki prizadevati, da v letu 1955 uvedejo čim bolj masovno uporabo tega oporja. To bo še posebej olajšano s tem, ker bo Strojna tovarna Trbovlje sprejela to proizvodnjo.

8

V proizvodnji nafte se bo fizični obseg povečal za 137 %. V prvi polovici leta bo pričela obratovati kompresorska postaja; s tem bo omogočeno, da se bodo večje količine plina vtiskale v naftne sloje in se bo zato pričela povečana eksploatacija surove nafte, ki bo v letu 1955 že narasla za okoli 16.000 t nasproti letu 1954. Nova degazolinaža bo omogočila pridobivanje večjih količin hutana in propana, potrebno pa je organizirati večjo porabo tega goriva v industriji in za široko potrošnjo.

Predvidena večja sredstva za raziskovalno vrtnje se bodo uporabila za raziskovanje novih terenov glede plina in nafte.

9

Črna metalurgija bo povečala obseg proizvodnje za 8 %. Z boljšim izrabljanjem plavžev na Jesenicah

in rednim obratovanjem novega elektroplavža v Štorkah se bo povečala proizvodnja surovega železa za 20.000 t. Proizvodnja jekla bo napredovala v obstoječih agregatih, k temu bo pa pripomogla tudi nova desettonska elektropeč, ki bo pričela obratovati v drugi polovici leta v Železarni Ravne. Novozgrajene instalacije v železarnah Jesenice in Ravne omogočajo razvoj proizvodnje črne metalurgije v smeri boljših izdelkov, kakor fine pločevine, vlečene žice in kvalitetnih jekel.

10

V barvasti metalurgiji se predvideva povečanje proizvodnje za 30 %. Predvideno povečanje se nanaša predvsem na Tovarno glinice in aluminija v Kidričevem, ki je v letu 1954 dovršila poizkusno obratovanje ter bo v prihodnjem letu proizvedla 35.000 t glinice in 7.500 t aluminija. Pri proizvodnji glinice moremo računati le z 80 odstotno izrabo kapacitet zaradi težkoč pri novem tehnološkem procesu in prodaji. Proizvodnja aluminija pa je planirana s 50 odstotno izrabo kapacitet, ker energetska bilanca ne dopušča večje porabe električne energije za elektrolizo aluminija.

Nove naprave v Rudniku Mežica bodo omogočile, da bodo v prihodnjem letu poleg enake količine rude predelovali tudi četr milijona ton starih odpadkov, kar bo kljub zmanjšani vrednosti rude omogočilo rahlo povečanje proizvodnje svinca in 50 odstotno povečanje proizvodnje cinkovih koncentratov.

Podjetje »Impol« bo zaradi pričetka obratovanja novih tovarn za predelavo bakra in zlitin zmanjšalo predelavo bakra za 5.000 t in povečalo predelavo aluminija za 3.300 t. Zaradi nedokončane preusmeritve v napravah, povečana predelava aluminija ne more v celoti izravnati zmanjšane predelave bakra ter se zaradi tega presežek dela zmanjša za okoli 40 %.

11

Proizvodnja nekovin se bo povečala za 6,5 %. Novo zgrajena pralnica bo omogočila, da se bo še nadalje dvigala proizvodnja kremenčevega peska v Novem mestu. Na novo pa se ustvarja eksploatacija peska na Muri v Puconcih. Povečani proizvodnji sanitarne keramike v Libovjah mora slediti tudi izboljšanje kvalitete, ker bodo drugače nove kapacitete za proizvodnjo porcelana odvzele tržišče libojskemu porcelanu. Za proizvodnjo cementa, salonita in stekla je značilno izboljšanje kvalitete, ki ne sme biti prehodno. Proizvodnja piranskih solin povečuje sortiment te stroke še z morskno soljo. S pričetkom proizvodnje korunda v Rušah bo dana podlaga za proizvodnjo umetnih brusov iz domačih surovin. Zato je potrebno, da se industrija umetnih brusov prilagodi domačim surovinam. Lep napredek kaže proizvodnja optičnega stekla v ljubljanski tovarni.

12

Povečanje proizvodnje v kovinski industriji bo znašalo 11 %. To bo doseženo v prvi vrsti z boljšo izrabo novih kapacitet, ki so bile zgrajene v preteklih letih predvsem v gradnji strojev. K temu bo prispevala tudi odprava ozkih grl v proizvodnji posameznih podjetij.

V splošnem predvideva plan povečano proizvodnjo vseh proizvodov kovinske industrije. Poleg tega upošteva plan tudi nadaljnje izboljšanje kvalitete in sortimenta, za kar so podane zlasti v kovinski in-

dustriji še velike možnosti. S tem pa bo mogoč še večji uspeh na zunanjih tržiščih, kjer se podjetja že zadovoljivo uveljavljajo. V večjem obsegu se predvideva v letu 1955 tudi izvoz proizvodov gradnje strojev.

Po predlaganem planu bo znašala povprečna izraba kapacitet v kovinski industriji 65—80 %. Potrebno bo iskati možnosti, da se kapacitete izrabijo v še večjem obsegu ter se tako zagotovi boljša preskrba domačega tržišča in poveča izvoz. Glede na povečano proizvodnjo črne metalurgije so podane možnosti za boljše, preskrbo s surovinami, kar bo vplivalo na enakomernejši potek proizvodnje.

13

V elektroindustriji se bo povečala proizvodnja za 16 %. To bo doseženo z boljšo izrabo kapacitet, z večjo storilnostjo in z razširitvijo proizvodnje pri novih proizvodih, ki bodo zamenjali uvoz oz. omogočili, da se poveča izvoz. Elektroindustrija pripravlja novo proizvodnjo majhnih transformatorjev za vmesno napetost, daljinskih stikal za elektromotorje, močnostnih kondenzatorjev, novih tipov radijskih aparatov itd. Dosedanja proizvodnja že sprejetih artiklov pa se bo povečevala zlasti pri razklopnih aparatih za visoko in nizko napetost, galvanskih elementih, električnih aparatih, telefonskih centralah in tako dalje.

14

V kemični industriji se bo povečala proizvodnja za 26 %. V tej industrijski stroki, ki se do sedaj ni močneje razvijala, se predvideva za prihodnje leto večje povečanje proizvodnje, predvsem kot rezultat novo zgrajenih kapacitet za žvepleno kislino in umetna gnojila v Cinkarni Celje. Proizvodnja umetnih gnojil v Celju in Rušah, kjer se bo za izdelovanje dušičnih gnojil uporabljal tudi amoniak iz nove tovarne v Gorazdah, se bo povečala nasproti letu 1954 za 57 %. To povečanje pa bo dalo pravi efekt v kmetijstvu le, če bodo kmetijske organizacije in proizvajalci umetnih gnojil zaostriili tudi vprašanje standardnih kvalitiet. Glede na povečano porabo in izvoz se povečuje tudi proizvodnja drugih proizvodov kemične industrije. V planu še ni predvidena proizvodnja vodikovega superoksida v podjetju Belinka, čenja prav bi se dale nove naprave s sorazmerno majhnimi deviznimi sredstvi usposobiti za proizvodnjo že v začetku druge polovice leta 1955.

15

V industriji gradbenega materiala se predvideva povečanje za 15 %. S planirano proizvodnjo se proizvodnja zidakov približuje maksimalni proizvodnji, ki je bila dosežena v letu 1949. Za to proizvodnjo pa zaostaja proizvodnja strešnikov. Zato bi bilo potrebno, da se opekarne preorientirajo tudi na to proizvodnjo, da bi se doseglo normalno razmerje v opekarstvih izdelkih. Dvig proizvodnje pri cementnih in asfaltnih izdelkih ter pri marmornih ploščah se predvideva zaradi vloženi investicij v prejšnjih letih. Kljub velikemu povpraševanju zaradi graditve cest in kljub dobri surovinski osnovi se kapacitete za proizvodnjo granitnih kock na Pohorju ne izrabljajo v zadostni meri. Oba granitoloma na Pohorju morata nujno povečati svojo proizvodnjo, posebno še, ker je na teh območjih na razpolago zadosti delovne sile.

16

V letu 1955 se bo proizvodnja lesne industrije povečala za okoli 5 %. Pri tem se bo proizvodnja žaganega lesa znižala za 8 %, še nadalje pa se bo povečala proizvodnja lesne predelovalne industrije, in sicer za okroglo 14 %. Zlasti se bo povečala proizvodnja umetnih plošč, pohištva in končnih lesnih izdelkov. To povečanje bo omogočilo zaposlitev delovne sile iz žagarskih obratov, ki bodo morali zmanjšati proizvodnjo ali pa se bodo morali opustiti.

V zvezi z navednim je potrebna v lesni industriji tale preusmeritev:

da se v zvezi z ukrepi za obvladanje sečnje gozdov, za zagotovitev proizvodnje potrebnih količin jamskega in celuloznega lesa in za stabilizacijo lesnega tržišča ukinejo odvečni in zastareli polnojarmeniški obrati in venecijanske žage. S posebnimi predpisi je potrebno v tem letu zagotoviti ukinitvev najmanj 30 % kapacitet polnojarmeniških žag, hkrati pa se ne bi smel brez posebnega dovoljenja zgraditi noben tak nov obrat.

Glede na razpoložljivo lesno maso je treba omejiti nove graditve, razširitve in rekonstrukcije lesnih predelovalnih obratov, če bi to zahtevalo povečano porabo lesne mase.

Pregledati se mora lesna industrija in industrijska predelava lesa ter to spraviti v sklad s proizvodno zmogljivostjo gozdov in porabo lesa sploh. V tem letu je treba sestaviti plan o razvoju gozdnega in lesnega gospodarstva.

Lesna industrija naj preusmeri dosedanje prizadevanje za povečanje kapacitet na notranjo reorganizacijo, na izboljšanje proizvodnega postopka, na znižanje proizvodnih stroškov, na znižanje porabe surovine, t. j. lesa, ter na izboljšanje kvalitete proizvodnje.

17

V proizvodnji papirja in celuloze se planira povečanje proizvodnje za 19 %. Povečala se bo proizvodnja celuloze, ker se računa z obratovanjem dveh novih kuhalnikov v Goričanah in na Vidmu. V drugi polovici leta bo začela obratovati nova tovarna rotacijskega papirja na Vidmu, s čimer se bo povečala proizvodnja lesovine, razen tega bo v letu 1955 izdelanih 5.000 t rotacijskega papirja. Skupna kapaciteta novega podjetja bo znašala 20.000 t rotacijskega papirja ter bodo s tem v prihodnjih letih v celoti zadovoljene potrebe FLRJ po časopisnem papirju. Tako bodo odpadle težkoče, s katerimi se bori naš dnevni tisk.

18

V tekstilni industriji se predvideva povečanje proizvodnje za 12 %. To bo pri razpoložljivih surovinah iz uvoza doseženo v glavnem z boljšo izrabo strojev in s pogostejšim uvajanjem tretje izmene. Pri bombažnih tkaninah se predvideva do sedaj največja proizvodnja, namreč 92 milijonov m², od katerih je predvideno približno 30 % za izvoz. V letu 1955 bodo v podjetju Induplati Jarše pričeli obratovati novi predilni stroji in statve za predelavo konoplje. Podjetji Mariborska tekstilna tovarna in Svilanit Kamnik bosta s postavitvijo starih strojev, ki so bili na drugih mestih že deloma izločeni iz obratovanja, omogočili povečanje proizvodnje preje, bombažnih in rayonskih tkanin. Z novimi investicijami v Tiskanini Kranj pa se bodo vskladile kapacitete tkalnice in oplemenilnice, tako da se bodo pri povečani proizvodnji lahko oplemenile vse tkanine, s čimer se bo vrednost proizvodnje povečala za okroglo 30 %.

19

Proizvodnja usnja in obutve se bo povečala za 10%. Ker se je tej industrijski stroki posrečilo v letu 1954 v znatnejših količinah plasirati svoje proizvode na inozemskih tržiščih, se predvideva v letu 1955 še večji izvoz, kar bo omogočilo večjo izrabo kapacitet, ki so jih doslej razmeroma malo izrabljali.

Da bi zadržali in razširili svoje pozicije pri izvozu usnja, je treba posvetiti mnogo pažnje kvaliteti izdelanega usnja in galanterije.

Po uspelih poizkusih v letu 1954 se predvideva v podjetju »Konus« v Slov. Konjicah v letu 1955 redna proizvodnja umetnega usnja iz usnjenih odpadkov. Ker so te odpadke do sedaj uničevali, umetno usnje pa lahko uspešno zamenjuje naravno in s tem zmanjšuje potrebe po uvozu surovih kož, bi se ta vrsta predelave morala organizirati na širši podlagi z novimi instalacijami in tehnološkimi procesi.

20

Proizvodnja gumenih izdelkov se bo povečala za 20%. Novo nabavljeni stroji, montirani v prejšnji tekstilni tovarni, omogočajo, da bo podjetje Sava Kranj povečalo proizvodnjo pnevmatik in tehničnega blaga. Ko se bo podjetje v novih prostorih dokončno kompletiralo z opremo, nabavljeno v inozemstvu, se bo lahko razvilo v pomembno gumarsko industrijo. Zato pa je treba nadaljevati začete investicije.

21

Živilska industrija povečuje obseg proizvodnje za 14%. Najpomembnejša sprememba v tej stroki je pričetek obratovanja nove tovarne močnih krmil v Ljubljani s kapaciteto 32.000 ton krmil letno, ki pa bo v letu 1955 zaradi pomanjkanja surovin in poizkusnega obratovanja proizvedla le 20.000 ton proizvodov. S tem bo dana podlaga za povečanje in kvaliteto izboljšanje naše živinoreje. Uspeh te nove proizvodnje bo v našem gospodarstvu prišel do izraza šele takrat, če se bodo pravilno razporejale surovine za to proizvodnjo kot tudi proizvodi sami.

Kljub slabši letini se predvideva manjše povečanje pri drugih proizvodih, ker se računa na uvoz surovin, kakor žit in oljaric, razen pri pivu, kjer se bo proizvodnja nekoliko zmanjšala. Povečane kapacitete za predelavo paradižnika v Izoli in Ajdovščini bodo omogočale povečano predelavo povrtnin. Povrtnine, ki so dosedaj večkrat propadale, se bodo na ta način uspešno plasirale za izvoz.

II. poglavje

Kmetijstvo

Vrednost kmetijske proizvodnje se bo v letu 1955 predvidoma povečala na 50,3 milijarde din ali za 4,8% nasproti letu 1954. To bo doseženo z vrsto ukrepov za pospeševanje kmetijske proizvodnje, z ureditvijo trgovanja s kmetijskimi proizvodi ter s povečanjem industrijske proizvodnje blaga za zamenjavo s podeželjem.

1

1. Zagotovljenih je okrog 44.000 vagonov gnojil z zveznem merilu, zaradi česar moramo računati, da bo v LR Sloveniji dosegla uporaba predvidoma 7.000 vagonov, kar je dvojna količina v letu 1954 porabljenih gnojil. Pri ceni 4–6 din je rentabilnost nabave ob pravilni uporabi očitna. V tehničnem po-

gledu ni ovire za predvideno večjo porabo gnojil, saj so bili v zadnjih letih po Sloveniji številni gnojilni poskusi, ki so dali odlične rezultate.

Smotrna poraba navedene količine gnojil bi lahko povečala pridelek krompirja za 6000 vagonov, žita za 3000 vagonov, krme za 12.400 in sadja za 2400 vagonov, s čimer bi kmečki proizvajalci povečali svoj dohodek za 1,5 milijarde din pri nekoliko nižjih prodajnih cenah, kot so bile v letu 1954.

Zadostna proizvodnja varovalnih sredstev, ki jim je bil regres tudi povečan, bo omogočila učinkovito zatiranje rastlinskih boleznih in škodljivcev.

Proizvodnja kmetijskih strojev in orodja po sedanjih cenah omogoča, da bodo kmetijske zadrugre in posestva izpopolnile svoj strojni park. Kmetje bodo lahko nabavili po znižanih cenah potrebne vprežne stroje in orodje.

V zveznem merilu se regres za gnojila, varovalna sredstva, kmetijske stroje in gorivo poveča za celotno FLRJ od 6 milijard v letu 1954 na 15,6 milijard v letu 1955. Pri predvideni uporabi teh sredstev v LR Sloveniji v letu 1955 bo znašal regres okoli 1,5 milijarde dinarjev, kar je toliko kot polovica celotne kmečke dohodnine. Tolikšen regres pomeni torej izdatno pomoč za dvig kmetijske proizvodnje.

Nekateri ljudski odbori in zadrugre regresirajo iz svojih sredstev tudi nabavo cementa za silose in gnojišča, za kar v zveznem in republiškem merilu ni bilo na razpolago sredstev.

2. Ustanovijo se skladi za pospeševanje kmetijstva in sicer:

republiški sklad v višini 125 milijonov dinarjev ali 20% osnovne dohodnine in

okrajni skladi, v katere bodo okrajni ljudski odbori odvajali najmanj 15% dopolnilne dohodnine.

Republiški sklad bo namenjen za pospeševanje kmetijstva in živinoreje ter za dotacije in propagando.

Sredstva okrajnih skladov za pospeševanje kmetijstva služijo v podobne namene v merilu okrajev.

3. Za investicijske kredite je v zveznem merilu predvidenih 16 milijard dinarjev proti 14,5 milijardam v letu 1954, za predelovalno industrijo pa 7,6 milijarde proti 6,6 v letu 1954.

Investicijski krediti bodo na razpolago v enake namene kot v letu 1954. Predpisani so ugodni odplačilni roki.

Da bi se dvignila kmetijska proizvodnja, naj se dajejo v bodoče po kmetijskih zadrugah v večji meri krediti zasebnim gospodarstvom za nabavo opreme za obnovo nasadov, ureditev gnojišč, silosov in v podobne namene. Znatna sredstva v ta namen lahko zberejo same zadrugre s pomočjo hranilnih vlog za družnikov.

Da se zagotovi uspešnejši nastop pri licitaciji investicijskih kreditov, se bo treba na natečaje bolje pripraviti kot doslej. Temeljne važnosti je, da se lotijo vse kmetijske organizacije izdelave ureditvenih načrtov, brez katerih ni mogoče graditi posameznih objektov. Zlasti velja to za novo ustanovljena kmetijska posestva in za kmetijske zadrugre, ki nameravajo graditi semenska skladišča, sadne in vinske kleti, mlekarne in druge objekte ter obnavljati nasade zadružnikov.

Povečana poraba sladkorja v Jugoslaviji zahteva večjo proizvodnjo sladkorne pese. V vzhodnem ravninskem delu Slovenije so dani pogoji za znatno razširitev te kulture. Zato je treba saditi več sladkorne

pese, prav tako pa dokončati vse priprave za zgraditev sladkorne tovarne na tem območju. To je za Slovenijo zlasti važno glede na povečanje krmske osnove za živinorejo kot glavno panogo kmetijstva v Sloveniji.

4. Da se poveča obseg raziskovanj in zagotovi proizvodnja večjih količin kakovostnega semenskega, drevesnega in trsnega materiala ter plemenskih živali, se je večje število kmetijskih posestev preosnovalo v finančno samostojne zavode. Preko teh selekcijskih kmetijskih posestev se organizira proizvodnja naštetega izhodiščnega materiala tudi na ustreznih kmetijskih posestvih in v kmetijskih zadrugah. Takšna posestva se bodo pogodbeno vezala na določene proizvodne naloge.

Za popularizacijo znanstvenih izsledkov se bo morala sedanja kmetijska služba izpopolniti. Okrajni ljudski odbori in zadrugne zveze naj pritegnejo še več kmetijskih strokovnjakov v sedanje pospeševalne skupine in jim poverijo nalogo, da bodo prenašali izsledke v prakso s prirejanjem demonstracijskih poskusov na posameznih posestvih s predavanji in krajsimi tečaji, s publikacijami, s posvetovanji s strokovnimi odbori zadrug in podobno. Kmetijski inštitut bo moral nuditi tem okrajnim pospeševalcem več neposredne pomoči.

Vse večji pomen pri širjenju strokovne izobrazbe dobivajo kmetijske šole. Kmetijske gospodarske šole so zajele v letu 1953/1954 nad 6.000 kmečke mladine. Tudi v bodoče bodo ljudski odbori podprli ustanavljanje teh šol, ki so najprimernejša oblika množične strokovne vzgoje kmečke mladine. Zboljšati pa se bo moral pouk na teh šolah v tej smeri, da bodo nudile čim več praktičnih vaj v vsej proizvodjalni sezoni. Doslej so delovale v glavnem v zimskem času.

5. Da se hitreje povečajo lastna sredstva kmetijskih posestev, so njihove družbene obveznosti v letu 1955 znatno olajšane: odpravljene so obresti na osnovna sredstva, obresti na obratna sredstva pa znižane na 2%. Sprejeto pa je načelo, da vsa posestva, razen neizgrajenih, plačujejo polno amortizacijo, kar je potrebno za vzdrževanje njihovih fizičnih kapacitet. Prispevek za socialno zavarovanje za stalne delavce se zniža od 45 na 43 %, za priložnostne pa ostane neizpremenjeno (10%).

Glede hektarskih pridelkov in proizvodnosti živine zaznamujejo kmetijska posestva že precejšnji napredek. Zaradi večje uporabe sodobnih tehničnih sredstev presegajo približno za 1/3 povprečje zasebnega sektorja, kar kažejo naslednji statistični podatki za leto 1953 (q/ha):

	Kmetijska posestva	Zasebni sektor
Pšenica (l. 1954)	15,4	11,2
Koruza	19,9	16,0
Krompir	129,9	103,7
Detelja	52,5	36,9
Travnško seno	26,4	27,2
Molznost za 1 kravo lit.	2.500,0	1500,0

Produktivnost dela pa je na kmetijskih posestvih še vedno slaba, čeprav je poslovanje po gospodarskem računu že izboljšalo varčevanje v vseh izdatkih in tudi v izdatkih za delovno silo, ki je najmočnejša stroškovna postavka. Na 100 ha obdelovalne površine odpade še vedno 40 delavcev, kar je le nekoliko nad produktivnostjo večjih zasebnih gospo-

darstev. Boljša organizacija dela, naslonjena na nagrajevanje po delovnem učinku, je najvažnejši ukrep za rentabilnejše poslovanje kmetijskih posestev. To bo omogočal novi plačilni sistem za leto 1955. Nedvomno lahko tudi arondacija površin z zamenjavo in kupoprodajo, ki jo omogočajo novi predpisi, občutno zmanjša proizvodne stroške. Nadalje je za boljše izrabo proizvodnih kapacitet potrebno, da se za upravnike kmetijskih posestev postavijo dobri kmetijski strokovnjaki in uredi njihovo nagrajevanje. Prav tako je za napredek posestev nujno, da se reši vprašanje pridobivanja višjih kvalifikacij delavcev, ki že več let delajo na posestvih. Od približno 7.000 delavcev je namreč 47% nekvalificiranih, 32% polkvalificiranih in le 21% kvalificiranih.

2

Kmečka dohodnina se v letu 1955 nekoliko zviša, in sicer na 3.340 milijonov dinarjev, kljub temu da se povečajo dohodki od kmetijstva v večji meri. Davčna lestvica se spremeni tako, da se nekoliko ublaži njena progresija, kar je razvidno iz naslednje primerjave lestvice dopolnilne dohodnine v letih 1954 in 1955:

Davčna osnova gospodarstev	1954		1955	
	minimum	maksimum	min.	maks.
do 30.000	0	4	3	5
nad 30.000 do 50.000	5	7	4	9
nad 50.000 do 80.000	5	10	7	13
nad 80.000 do 120.000	7	14	11	17
nad 120.000 do 160.000	10	18	15	21
nad 160.000 do 200.000	13	23	19	25
nad 200.000 do 250.000	16,5	29	23	29
nad 250.000 do 300.000	20,5	35	27	32
nad 300.000 do 400.000	24,5	43	30	37
nad 400.000 do 500.000	30,5	49	35	42
nad 500.000 do 600.000	35,5	54	36	46
nad 600.000 do 700.000	40,5	58	38	48
nad 700.000	45	60	40	50

Z zakonom o kmetijskem zemljiškem skladu se je zmanjšala velikost kmečkih gospodarstev na 10 ha obdelovalne zemlje, to je na posest delovnega kmeta. Ker se dohodek v mejah te posesti ustvarja v glavnem z lastno delovno silo, ni več razloga za tolikšno progresijo, kot jo je imela sedanja davčna lestvica, posebno še za to, ker se obdavčitev izkoriščanja tuje delovne sile izvaja še posebej. Blažja progresija bo tudi stimulirala blagovno proizvodnjo.

Okrajni ljudski odbori lahko vpeljejo občinske doklade na osnovno dohodnino za občine, ki imajo boljše pogoje za vnovčevanje kmetijskih proizvodov. Znesek občinskih doklad je vštet v znesku kmetijske dohodnine.

Ugotavljanje katastrskega dohodka bo treba v letu 1955 spopolniti s tem, da se bodo odpravile večje razlike med katastrof in stanjem v naravi, ter s tem, da se bodo katastrski dohodki posameznih kultur in bonitetnih razredov natančneje registrirali. V ta namen so okraji že predložili korekture dosedanjih lestvic katastrskega dohodka in z njimi odpravili omenjene neskladnosti (katastrski dohodek njiv, sadovnjakov in vinogradov je bil previsok, travnikov in pašnikov pa prenizek; pri vseh kulturah so

bili boljši bonitetni razredi preveč obremenjeni, slabši pa premalo).

3

Ob pogojih svobodnejše zamenjave blaga so se odkupne cene kmetijskih proizvodov medsebojno že precej izravnale, če izvzamemo cene žitu. Razpon med klavno živino boljše in slabše kakovosti je še premajhen. Nesorazmerno visoka je še cena sira in krmil. Nasprotno pa je s cenami v prodaji na drobno: niso izravnane, imajo tendenco naraščanja in so v primerjavi z odkupnimi cenami znatno previsoke. To je posledica izvoznih pogojev, predvsem pa neurejenost odkupnih podjetij, pa tudi trgovin za prodajo kmetijskih pridelkov.

Izvozni koeficienti in višja raven cen kmetijskih proizvodov na zunanem tržišču dovoljujejo odkupnim podjetjem, da prekomerno dvigajo cene, kar vpliva na prekomerne podražitve na domačem tržišču v potrošnikovo škodo. Novi devizni režim te probleme nekoliko urejuje.

V naši trgovini bodo potrebni razni ukrepi (enoten nastop odkupnih podjetij), v prvi vrsti pa izločitev nepotrebnih posrednikov, s tem da postopoma prevzemajo ves odkup kmetijskih proizvodov kmetijske zadruge. Na ta način bi se gotovinski promet zamenjal z obračunavanjem po banki, malverzacije nepotrebnih prekupčevalcev pa bi bile nemogoče. Ekonomsko podlago za večjo stalnost cen in manjši razpon med odkupnimi in prodajnimi cenami bo omogočila večja kmetijska proizvodnja in mreža podjetij za konserviranje in predelavo kmetijskih proizvodov, ki jo začenjamo graditi.

Razna podjetja za odkup kmetijskih proizvodov se morajo v večji meri kot doslej povezovati s kmetijskimi zadrugami in po njih kontrahirati proizvodnjo s proizvajalci, jo podpreti z dajanjem avansov in brezobrestnih posojil, z oskrbo s semeni, z gnojili in varovalnimi sredstvi itd. Isto velja za živilsko industrijo. Takšno delo podjetij, ki odkupujejo, zahteva, da se njihov kader zanj izuči in v ta namen spopolni s kmetijskimi strokovnjaki. Danes se obračajo ta podjetja do kmeta mimo kmetijskih zadrug le ob prodajni sezoni in s kadrom, kj v glavnem nima razumevanja za kmetijsko proizvodnjo.

III. poglavje

Gozdarstvo

Da bi se pospešila obnova gozdov in utrdilo gozdno in lesno gospodarstvo ter spravila v sklad poraba lesa s prirastkom gozdov, se v letu 1955 še nadalje zmanjšuje sečnja gozdov. Vendar je to zmanjšanje v primerjavi z dosedanjim znatno manjše zato, ker se že bližamo zlasti v državnih gozdovih tisti najmanjši sečnji, ob kateri ob sedanjem stanju še lahko spravimo v sklad s sečnjo tudi porabo lesa. Skupna sečnja se zmanjša za 12%, od tega za industrijo, rudarstvo, promet, gradbe, izvoz in široko porabo za 9% in za lastno porabo kmečkih gospodarstev za 14%. Glede na prirastek se zmanjša sečnja že na 116%, pri čemer se predvideva, da se bo v državnih gozdovih posekalo samo 96% od letnega prirastka, v drugih gozdovih pa v povprečju okoli 130%. Zmanjšanje sečnje v zasebnih in združnih gozdovih je možno predvideti zaradi nadaljnega povečanja proizvodnje premoga in elektrifikacije vasi, večje proizvodnje in uvajanja bolj racionalnih kuhalnih in podobnih na-

prav v gospodinjstvu ter zaradi bolj smotrne izrabe lesne gmote, zlasti lesnih odpadkov.

Skladno s tem se predlaga kot največja kvota sečnje in izrabe gozdov skupaj	2.185.000 m ³
od tega v gozdovih splošnega ljudskega premoženja	635.000 m ³
v vseh drugih gozdovih pa	1.550.000 m ³

Predlagani obseg pri izrabi gozdov zadovoljuje potrebe industrije in predelave lesa, treba pa bo v tem letu še nadalje zmanjšati proizvodnjo žaganega lesa ter s tem v zvezi tudi število zastarelih in za smotrno izrabo lesa neprimernih žag. To se bo nadomestilo po vrednosti s povečano proizvodnjo končnih lesnih izdelkov. Proizvodnja jamskega lesa bo nekoliko manjša od realizacije 1954, zaradi česar bo moralo rudarstvo nadaljevati ukrepe za zamenjavo jamskega lesa. Tudi drugi potrošniki, kot promet in gradbeništvo, se bodo morali zlasti zaradi manjše proizvodnje žaganega lesa iglavcev postopoma presmeriti na druge snovi. Vprašanje o preskrbi tovarn celuloze in lesovine s potrebnimi količinami celuloznega lesa v letu 1955 se spričo predvidenega pričetka obratovanja nove tovarne rotacijskega papirja na Vidmu še bolj zaostruje. Predvideva se, da bo mogoče primanjkljaj nadomestiti deloma z nadaljnjim usmerjanjem oblovine iglavcev v to proizvodnjo ter z intenzivnejšo izrabo lesne gmote iglavcev.

Izvoz lesa se bo v letu 1955 še nadalje pospeševal samo z izvozom končnih lesnih izdelkov.

Obnova gozdov bo usmerjena v letu 1955 predvsem na nego gozdov. Pogozdovanju z vrstami gozdnega drevja z visokim prirastkom, in to tudi na negozdnih zemljiščih, se bo posvetila še večja pozornost (topoli, vrbe in druge vrste). Z uvajanjem pravnega redčenja in prebiranja gozdnih sestojev se bo usmerilo gozdarstvo na postopno proizvodnjo čim večjega kvalitetnega prirastka.

Zaradi nadaljnega intenziviranja gozdnega gospodarstva, zlasti pa zaradi razbremenitve in ohranitve že izčrpanih gozdov se bo pospeševala graditev gozdnih cest v oddaljena, za smotrno gospodarjenje še zaprta gozdna območja. S tem bo mogoče izrabljati tudi te sortimente lesa, ki so doslej propadali, in to zlasti drobni celulozni les iglavcev in jamski les. Tako se bodo zmanjšali tudi odpadki pri izrabi gozdov. Navedene naloge s področja gozdnega gospodarstva bo mogoče izpolniti z nadaljevanjem, poglobitvijo in utrjevanjem gozdne gospodarske politike, ki jo je nakazal že družbeni plan za leto 1954.

Z decentralizacijo gozdarske službe, prenosom uprave gozdov splošnega ljudskega premoženja na okrajne ljudske odbore in z vzpostavitvijo okrajnih uprav za gozdarstvo je dobila borba za obnovo gozdov široko in uspešno politično in gospodarsko podlago. V letu 1955 je treba te oblike še nadalje utrjevati, pri tem naj se zlasti razmejijo in spravijo v sklad razmerja med okrajnimi upravami za gozdarstvo ter gozdnimi gospodarstvi.

Z uveljavljenjem zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov je dobila ta borba tudi trajno materialno podlago. Vprašanje prispevkov v sklade je bilo rešeno z uredbo o plačevanju prispevkov ter o uporabi skladov, s katero se je zlasti urenilo vprašanje razdelitve presežka vrednosti kot rezultata visokih tržnih cen lesa med zasebnimi proizvajalci in družbo.

Z zakonom o omejitvi predelave lesa iglavcev ter z uredbo, izdano na podlagi tega zakona, se pre-

prečuje negospodarska predelava in uporaba lesa iglavcev za kurjavo. Z uveljavljanjem tega zakona obenem z drugimi ekonomskimi ukrepi glede porabe lesa se bodo v letu 1955 zadovoljile potrebe po jamskem in celuloznem lesu s kontingentirano sečnjo. Z določitvijo proizvodnje pragov ali pragovske oblovine pa je zagotovljena tudi obnova železniških prog.

Z obvladanjem in utrditvijo sečnje gozdov na realni višini je pođana za leto 1955 tako za gozdne posestnike ali upravitelje gozdov kot za potrošnike — predelovalce lesa jasna perspektiva o količinah lesa, ki bodo v prometu.

IV. poglavje

Promet

Povečana proizvodnja v FLRJ bo vplivala na povečanje prometa v celoti, predvsem pa na povečanje železniškega tranzitnega prometa v Sloveniji. Razširjenje turizma ne bo sicer v letu 1955 bistveno povečalo število opravljenih železniških potniških kilometrov, pomeni pa težko nalogo za železnico kakor tudi za cestni promet, da bi dosegli v letu 1955 delno zboljšanje kulturnega prevoza ter hitrejšo potovanje.

1

Predvideni fizični obseg železniškega prometa v letu 1955 kaže v primerjavi z letom 1954 povečanje števila odpravljenih potnikov za 2%, povečanje števila potniških kilometrov za 1%, naloženega blaga za 4% ter povečanje število eksploatacijskih neto/t-km za 10%. Skupno število zaposlenih delavcev in uslužbencev pri železniškem transportnem podjetju in namembnih podjetjih se bo povečalo za 2%.

Ker se železniške tarife v letu 1955 bistveno ne bodo spreminjale, predvideva zvezni družbeni plan le 2-odstotne obresti na osnovna sredstva ter oprostitev plačevanja davka od dobička transportnih podjetij v skupnosti JZ. Zaradi nezadostnih sredstev za vzdrževanje predvideva zvezni plan uporabo amortizacijskega sklada v polnem znesku. Ker se je pri železniškem transportnem podjetju Ljubljana pojavila do konca leta 1954 zguba, je potrebno, da se v letu 1955 uporabi tak način obračunavanja dohodkov, ki ustreza dejanskim dohodkom posameznih podjetij. Tako se bodo odpravile izgube, do katerih prihaja zaradi nepravilnega sistema obračunavanja.

V letu 1955 bosta dokončani novi postajni poslopji v Mariboru in na Jesenicah. Odsek železniške proge Postojna—Rakek bo že uporaben za električno vleko, nadaljevala pa se bodo dela pri elektrifikaciji proge od Rakeka proti Borovnici. Prav tako se bodo nadaljevala gradbena dela v celjskem vozlišču, kar bo pozneje zelo olajšalo prometne težave v celjskem in velenjskem bazenu. Vpeljani bodo novi direktni vlaki Dunaj—Reka ter Dunaj—Trst ter bo odprt osebni obmejni promet pri Prevaljah.

S priključitvijo koprškega okraja LR Sloveniji se pojavlja nujna potreba povezave Kopra z obstoječo železniško mrežo v Sloveniji.

2

Javni cestni promet bo ostal v letu 1955 v glavnem nespremenjen to pa zaradi izrabljenega voznega parka. Predvideno je sicer povečanje javnega tovornega in potniškega avtomobilskega prometa za 5%, to pa le zaradi zboljšane stanja avtomobilskega

parka v koprskem okraju, kjer se bo v letu 1955 lokalni javni tovorni avtopromet povečal za 15%, potniški pa za 28%. Povečalo se pa bo mehanično delo pri popravilu in vzdrževanju voznega parka za 10%. Sedanja vrednost osnovnih sredstev tovornega avtomobilskega parka znaša le 14%, avtobusov pa 32% osnovne vrednosti. Javni cestni promet danes še ne more prevzeti v večjem obsegu tovornih prevozov celo na takih relacijah, kjer ni vzporednih železniških prog. Ker se bodo v letu 1955 nadaljevala dela pri modernizaciji cest Maribor—Sežana in Senožeče—Koper ter gradila nova avtomobilska cesta Ljubljana—Zagreb, bodo s tem in z razvojem domače avtomobilske industrije v izdatni meri izboljšani temeljni pogoji za razvoj cestnega prometa v Sloveniji. Za izboljšanje voznega parka so podjetja cestnega prometa oproščena zveznega davka od dobička, ki ga uporabijo za ustanovitev lastnih investicijskih skladov.

3

Poštno-telegrafski-telefonski promet se bo v letu 1955 povečal nasproti letu 1954 skupno za 1%. Poštni (pisemski, paketni in plačilni) in telegrafski promet sta že precej ustaljena, ter se predvideva le malo povečanje, do 0,3%. Telefonski promet se bo pa povečal za 4%.

PTT bo zaradi oprostitve plačevanja zveznega davka po zveznem planu za leto 1955 vplačevala 50% od doseženega dobička v sklad za ultrakratke valovne zveze. V prvi etapi leta 1955 je predvidena zgraditev UKV telefonske zveze na relaciji Ljubljana—Bled. Računa se lahko z zboljšanjem PTT službe, ker se je letos posrečilo podjetju PTT opremiti zadnji dve pošti v Sloveniji s telefonom, odpreti novo poštno avtomobilsko zvezo Črnomelj—Adlešiči, vzpostaviti direktne telefonske zveze s Trstom, Ptujem in Krškimi, povečati zveze na odseku Ljubljana—Celje—Maribor, odpreti novo avtomatsko centralo v Kamniku ter povečati mariborsko avtomatsko centralo za 700 priključkov. Za leto 1955 je predvidena avtomatizacija telefonskih central v Domžalah, Mengšu, Trbovljah, Rušah, Gorici in Tolminu. Predvideno je 2000 novih telefonskih priključkov ter povečanje avtomatske telefonske mreže za 1530 priključkov. Prav tako je predvidena nabava novih avtobusov za prevoz redne pošte na relacijah Ljubljana—Idrija, Sežana—Koper ter Koper—Piran.

V. poglavje

Gradbeništvo

V letu 1955 predvideva plan znižanje denarnega obsega pri gradbenih storitvah za 15% od vrednosti del izvršenih v letu 1954. To znižanje je posledica znižanja investicijskih sredstev. Nikakor pa ne pomeni to vrednostno znižanje tudi enakega znižanja fizičnega obsega gradbenih storitev.

Predvideva se, da se bo dvignila produktivnost gradbene delavnosti, da bodo gradbena podjetja mobilizirala obstoječe rezerve in da se bodo na ta način pocenile gradbene storitve.

Da se proizvodnost v gradbeništva poveča, je potrebno, da se doseže pravilen kvalifikacijski sestav delavstva, ki je bil v letu 1954 porušen zaradi neprimernega plačilnega sistema, da se racionalno organizira delo in poskrbi, da so vsa predela pravočasno opravljena, da se nagrajuje po učinku, česar v letu 1954 ni bilo, ter da se sistematsko pobija šušmarstvo.

V letu 1955 so dani vsi pogoji, da se dosedanja objektivni vzroki nižanja produktivnosti odstranijo. Celotni plačilni sistem je organiziran tako, da omogoča plačevanje po učinku. Dalje je nabavila v letu 1954 gradbena operativa nekaj mehanizacije, ki jo bo v letu 1955 še dopolnila in tako omogočila zmanjšanje ročnega dela. Od zavzemanja in zanimanja delovnih kolektivov pa bo odvisna racionalna organizacija dela, znižanje materialnih stroškov z uporabo patentnih odrov, opažev in prefabriciranih elementov, racionalna utrditev notranjega transporta in s tem znižanje režijskih stroškov ter skrb za pravilno postavljene norme in za pravočasno izvršitev predel. Za pravilen potek gradbenih del pa je potrebno, da bo gradbeno podjetje pravočasno prejelo kompletne tehnične dokumentacije.

Z vsemi navedenimi ukrepi nameravamo preseči storilnost gradbeništva v letu 1955, ki je bila za 8% nad storilnostjo v letu 1954, in poceniti gradbene storitve za 12%, to je na raven iz leta 1953. Pri tem računamo še na izboljšanje kvalitete gradbenih del, za katere bodo dani vsi pogoji: izboljšanje kvalitete gradbenega materiala, ki je predvideno za leto 1955, in materialni interes izvajalca, ki ga bodo močneje kontrolirali gradbena inšpekcija, investitor in kolavdacijska komisija.

Razmerje gradbenih del za potrebe družbenega standarda do kapitalne graditve je planirano v letu 1955 s 45% proti 55%, to je izboljšanje za 7% v korist družbenega standarda v primerjavi z letom 1954. Ta sprememba nastaja predvsem zaradi tega, ker se bodo v letu 1955 ustanovili posebni skladi za graditev stanovanjskih hiš, ki bodo v LRS znašali najmanj 2.800.000 din, ter bodo na ta način na razpolago znatno večja skupna sredstva za graditev družbenega standarda kakor v letu 1954.

V okviru gradbenih podjetij in režijskih skupin bo zaposlenih okoli 24.500 delavcev ali 81% zaposlenih v letu 1954.

VI. poglavje

Trgovina in gostinstvo

1

V letu 1955 se predvideva, da se bo nadaljevalo utrjevanje organizacijskih oblik trgovske mreže, ki so se pričele uveljavljati v letu 1954, s tem se bo pa tudi nadaljevalo izpopolnjevanje pri upravljanju v trgovini.

Predvideva se, da se bo v letu 1955 blagovni promet na drobno in na debelo povečal za 7%. To je v skladu s povečano kupno močjo in povečano industrijsko in kmetijsko proizvodnjo.

Povečanje blagovnega prometa bo zahtevalo vključitev novih 400 zaposlenih in razširitev trgovske mreže.

Z nadaljnjim izboljševanjem plačilnega sistema iz leta 1954 ter s premijami za znižanje stroškov bo podana možnost za večjo stimulacijo delovnih kolektivov za boljši način poslovanja.

2

V gostinstvu se bo v letu 1955 povečal promet za 6%.

Za dosego povečanega prometa bo treba:

z ustrezno propagando seznaniti turiste tudi s turističnimi kraji, ki so bili do sedaj manj obiskani,

saj se lahko le na ta način poveča dotok turistov, ker so glavni turistični kraji za leto 1955 že razprodani; s podaljšanjem sezone v vseh turističnih krajih in z boljšo organizacijo notranjega poslovanja v gostinstvu je treba omogočiti zniževanje cen in na ta način približati naše gostinstvo tudi širšemu krogu delovnih ljudi;

s pravilnim razmerjem gostincev do gostov, večjo čistočo in redom je treba povzdigniti raven gostinstva in turizma;

z uvajanjem novih turističnih prometnih zvez, z izboljšanjem sedanjega prevoza turistov na železnici in v cestnem prometu je treba olajšati dostop v turistične kraje;

z dviganjem strokovne in kulturne ravni gostinskega kadra, kar bo mogoče zlasti v letu 1955 zaradi posebnega sklada za kadre, ki bo v LR Sloveniji znašal okoli 50 milijonov dinarjev.

Večji razmah gostinstva pa se lahko pričakuje predvsem tudi zato, ker je določanje vseh drugih družbenih obveznosti za gostinska in turistična podjetja v l. 1955 prepuščeno okrajem. S tem se povečajo naloge in pristojnost okrajev, obenem pa so jim prepuščena vsa sredstva gostinstva in turizma. Tako je podana materialna podlaga za nadaljnji razvoj gostinstva in turizma, seveda le, če bodo okrajji pravilno izrabili vse te možnosti.

VII. poglavje

Obrt

S spremembami, ki so predvidene v družbenem planu FLRJ za leto 1955, bo omogočen pospešen razvoj socialističnega sektorja obrti.

Obračunavanje prispevkov družbeni skupnosti v pavšalnem znesku bo zmanjšalo administracijo ter bo glede stroškov s tem izenačen socialistični sektor s privatnim.

Ker je obrt oproščena plačevanja davka od dobička in so obresti od osnovnih sredstev prepuščene ljudskim odborom, se bodo povečala sredstva za razvoj socialističnega obrtništva.

Ker bodo ljudski odbori lahko samostojno določali višino amortizacije in obresti od osnovnih sredstev za obrtništvo, jim je s tem omogočeno reševanje problemov, ki so doslej zavirali razvoj socialističnega sektorja obrtništva.

Z vsemi navedenimi pravicami pa se prenaša na ljudske odbore tudi vsa odgovornost za razvoj obrti.

Zato je potrebno, da ljudski odbori:

1. uporabijo vsa sredstva, prejeta iz obrti v obliki obresti od osnovnih sredstev in deleža od dobička, za ustanavljanje novih obrtnih delavnic in povečanje kapacitet obstoječih podjetij;

2. s pravilnim obdavčenjem privatnega obrtnika spravijo v sklad njegove obveznosti do družbe z obveznostmi socialističnega sektorja.

Samo z izvedbo nakazanih nalog bo mogoče doseči, da se čim hitreje poveča obseg obrtnih storitev na višino, ki jo zahteva nagel razvoj drugih gospodarskih panog. S tem bo odpadel dosednji monopol v posameznih strokah, cene pa se bodo oblikovale po dejanskih stroških proizvodnje na nižji ravni od dosedanjih. Izenačenje obveznosti privatnega obrtnika z obveznostmi socialističnega sektorja pa bo ustvarilo tudi pogoje za uspešnejšo konkurenco med obema sektorjema.

Za leto 1955 je predvideno povečanje vrednosti obrtnih storitev za 5% proti ocenjeni izpolnitvi za leto 1954. Primerjava po letih je takale:

	Izpolnitev 1955	Ocena izpolnitve 1954	Plan 1955
Vrednost storitev	24.034	26.500	27.400
Od tega soc. sektor	50%	52%	24%

Za hitrejši razvoj obrti je poleg razširitve obstoječih kapacitet treba povečati tudi skrb za pravilen dotok in vzgojo vajencev.

VIII. poglavje

Izvoz

Plan izvoza za leto 1955 je po vrednosti za 18% večji od ocenjene izpolnitve v letu 1954 ter znaša (v milijonih dinarjev):

	Izpolnitev		Plan 1955	Indeksi	
	1955 (ocenjena)	1954		1954 1955	1954 1955
Industrijski proizvodi	8.699	9.618	11.573	111	120
Kmetijski proizvodi	1.788	2.197	2.400	123	109
Ves izvoz	10.487	11.815	13.973	113	118

Predvideno povečanje izvoza temelji na predvidenem povečanju industrijske in kmetijske proizvodnje.

Struktura izvoza se še nadalje izboljšuje, ker bo celotna količina v tonah za 9% manjša od količine vseh izvoženih proizvodov v letu 1954. To pomeni, da se bo povečal izvoz visoko vrednih predelanih izdelkov, zmanjšal pa se bo izvoz surovin, predvsem lesa, kar kaže tudi primerjava (v odstotkih):

	Izpolnitev 1955 (dokončna)	Izpolnitev 1954 (ocenjena)	Plan 1955
Industrija	42.8	47.7	52.1
Rudarstvo	2.7	2.7	3.2
Metalurgija	19.0	19.0	22.5
Rezan les	16.1	12.5	8.7
Kmetijstvo	14.2	13.8	12.8
Gozdarstvo	5.2	4.5	0.9
Ves izvoz	100.0	100.0	100.0

Značilne spremembe v strukturi izvoza so:

Pričenja se izvoz polproizvodov črne metalurgije;

povečuje se izvoz proizvodov barvaste metalurgije, zlasti glinice in cinkove pločevine, deloma se pričinja izvoz aluminijevih polproizvodov, ki obeta za bodoče pomembnejše povečanje;

povečuje se izvoz proizvodov kovinske industrije (posoda, žebli, poljedelsko in ročno orodje, utenzi-
lje, žerjavi, naprave za centralno kurjavo, elektrode, predmeti za široko potrošnjo, zlasti pocinkani pladnji, fitingi) ter se pričinja izvoz novih izdelkov, ki se doslej niso izvažali (turbine, strojne naprave in konstrukcije, sanitarne naprave, kolesa in deli koles, okovje, embalaža, kolesne dvojice, jeklene krogle, krožne žage, industrijski noži itd.);

povečuje se izvoz proizvodov kemične industrije in elektroindustrije, zlasti raznih vrst soli, farmacevtskih surovin in izdelkov, škrobnih izdelkov, kinoprojektorjev, radijskih aparatov, telefonskih aparatov in električnih števec, med novimi proizvodi pa so zlasti telefonske centrale, mali rotacijski stroji, radio in radioakustične naprave, sestavni deli telekomunikacijskih naprav, svetilke in pribor za svetilke, električni aparati za vozila, termični aparati, instalacijski material itd.;

povečuje se izvoz proizvodov lesne industrije, zlasti pohištva, lesonitnih in panelnih plošč, parketa, strojil, zlasti pa končnih izdelkov, zmanjšuje se pa izvoz rezanega lesa; pričinja se tudi izvoz lesne moke, ki je doslej nismo izvažali;

povečuje se izvoz sulfatne celuloze v industriji papirja;

povečuje se izvoz proizvodov tekstilne industrije, zlasti bombažnih in staničnih tkanin;

povečuje se izvoz proizvodov usnjarske in obutvene industrije, zlasti zgornjega usnja, tehnične konfekcije, čevljev, ščetin;

pričenja se v malem izvoz proizvodov gumarske industrije;

povečuje se izvoz živilskih proizvodov, zlasti vina, ki se je zaradi svojih dobrih kakovosti uveljavilo v ZDA in si pridobilo novih odjemalcev v Braziliji, v skandinavskih državah in v državah Vzhodne Evrope, dalje izvoz mesa in drugih proizvodov, odpade pa izvoz oljnih pogač, ki so nam potrebne kot močna krmila za živinorejo; z njimi lahko ustvarimo veliko večjo vrednost v obliki mesa in drugih živalskih proizvodov, ki daleč presegajo vrednost izvoženih pogač;

povečuje se izvoz pridelkov poljedelstva in sadjarstva, zlasti živine;

zmanjšuje se izvoz gozdnih sortimentov, zlasti celuloznega lesa in drv.

Za čim boljše izpolnitev izvoznega plana je poleg predvidenega povečanja proizvodnje ob dvigu storilnosti oziroma znižanju proizvodnih stroškov potrebno tudi, da si izvozniki in organi zunanje trgovine prizadevajo, da čim boljše spoznavajo zunanja tržišča, izboljšajo kvaliteto in razširijo sortiment v skladu z zahtevami, da prodajo blago po najvišjih dosegljivih cenah. Proizvodna podjetja si morajo prizadevati, da se bodo pri svojih izdelkih za izvoz čim bolj približala dejanski rentabilnosti, kljub temu da jim postavljene izvozne koeficienti in premije omogočajo ugodno kalkulacijo.

Podjetjem, ki še niso sprejela določenih tehnoloških procesov, ki bi pa lahko proizvajala za izvoz, je treba omogočiti proizvodnjo v kooperaciji z zunanjimi podjetji, kar bi ugodno vplivalo tako na izvoz kot na notranje tržišče.

Izrabiti je treba nadaljnje možnosti izvoza z odstranitvijo manjših grl v proizvodnem procesu, kar bi se pokazalo v pomembnem finančnem efektu pri izvozu. Kreditiranje investicij za povečanje izvoza, ki se je uvedlo v letu 1954, lahko mnogo prispeva k rešitvi tega problema.

Izvozniki in organi zunanje trgovine morajo utrditi in širiti svoje stike z zunanjim svetom; k temu pripomore med drugim tudi udeležba na važnih sejnih, zlasti v območjih, na katerih so naše proizvodne zmogljivosti še premalo znane. K temu bo vsekakor mnogo prispevalo tudi gospodarsko razstavišče v Ljubljani, ki je na novo ustanovljeno in pripravlja za prihodnje leto več razstav.

IX. poglavje

Investicije

Računamo, da bo v letu 1955 obseg investicijske graditve v celoti manjši, kot je bil v letu 1954. Znatno pa se bo spremenila notranja struktura investicij.

Za investicijsko graditev v letu 1955 bodo krediti iz splošnega družbenega sklada za temeljno industrijsko graditev predvidoma zmanjšani za okroglo 20% proti letu 1954. Sredstva za izgraditev kmetijstva pa bodo ostala približno ista, če upoštevamo neizrabljena sredstva iz leta 1954. Poleg tega pa je iz zveznih sredstev predviden še znesek 750 milijonov dinarjev za gradbo ceste Rižana—Senožeče.

Republiška sredstva za investicijsko graditev, ki bodo znašala v letu 1955 skoraj 5 milijard, se bodo razpodelila za zdravstvene in prosvetne objekte, za investicije za pomoč Primorski, Kočevski in Dolenjski, za nadaljevanje graditve avtomobilske ceste ter za investicije v industriji in kmetijstvu.

Poleg tega bodo okrajni razpolagali za investicije še s približno 5 milijardami, ne upoštevaje sredstva za samostojno razpolaganje podjetij.

V celotnih investicijskih vsotah je všteta po zveznem planu predpisana 6-odstotna rezerva.

Posebnost letošnje investicijske politike je težnja, da se okrepí graditev objektov družbenega standarda. V letu 1955 se bodo ustanovili posebni skladi za zidanje stanovanj. Iz republiških sredstev bo ustanovljen republiški kreditni sklad za zidanje stanovanjskih hiš s predvidoma 300 milijoni din. Iz sredstev ljudskih odborov in dela dobička gradbenih podjetij bodo ustanovljeni okrajni skladi za zidanje stanovanjskih hiš z okoli 2.200 milijoni dinarjev. Iz dela dobička premogovnikov bodo ustanovljeni še posebni skladi za zidanje stanovanjskih hiš s približno 350 milijoni dinarjev. Poleg novo ustanovljenih skladov za zidanje stanovanjskih hiš pa obstojijo še vnaprej redni skladi za zidanje stanovanjskih hiš, ki se ustanovijo iz redne stanarine. Prav tako pa se bodo stanovanja zidala tudi še iz sredstev, s katerimi podjetja samostojno razpolagajo.

V letu 1955 bo predvidoma znašala vplačana amortizacija 24,8 milijard dinarjev ali 15% več kot v letu 1954. Glede izrabe amortizacijskih sredstev so predvidene znatne olajšave in ugodnosti. Tako bodo nekatere panoge v celoti lahko izrabile sredstva amortizacije, kar jim v letu 1954 ni bilo mogoče. Po oceni bo znašal del amortizacije, ki bo prost za izrabo, 18,9 milijard dinarjev, kar je za 18% več kot leta 1954.

V letu 1955 se tudi spreminja sam način izrabe amortizacije. Sprošča se togi način, ki je obstajal še leta 1954, in bo dovoljeno, da se znesek, predviden za amortizacijo, izrabi v poljubnem obsegu za obnovo in vzdrževanje in ne več v določenem odstotku za obnovo in v določenem odstotku za vzdrževanje. Tudi v deviznem prometu so predvidene nekatere olajšave za izrabo amortizacije.

X. poglavje

Tržišče in cene, dohodki in izdatki prebivalstva, potrošnja

1

V letu 1955 se predvideva oblikovanje cen v glavnem na višini leta 1954, in sicer pri živilih na višini povprečnih cen iz leta 1954, pri industrijskih

proizvodih pa na višini cen v drugem polletju 1954. Pri poljedelskih proizvodih bodo sicer cene do nove letine ostale na višji ravni, toda z nastopom sezone — pri normalni letini v vsedržavnem merilu — bodo padle.

Pogoj za stabilizacijo cen na predvideni višini je: 1. dosega predvidenega povečanja industrijske in kmetijske proizvodnje in povečanja produktivnosti dela,

2. izvršitev določenih ukrepov za stabilizacijo tržišča v zveznem merilu.

2

Industrijska proizvodnja blaga za široko potrošnjo se bo v letu 1955 v FLRJ povečala za okrog 15% nasproti izpolnitvi leta 1954.

Predvideva se povečanje plačilnega sklada v Ljudski republiki Sloveniji za 13%. To povečanje bo nastalo deloma zaradi povečanja storilnosti v gospodarstvu, deloma pa zaradi povečanja števila zaposlenih.

Denarni dohodki kmečkega prebivalstva se bodo v letu 1955 povečali z okrog 2%, in to zaradi večje količinske prodaje tržnih presežkov. Večjega povečanja ni pričakovati, ker so se zaradi zvišanja cen dohodki kmečkega prebivalstva znatno povečali že v letu 1954.

Skupni dohodki in kupna moč prebivalstva se bodo v letu 1955 povečali za 6,2% naproti letu 1954.

Povečano kupno moč prebivalstva bodo v letu 1955 v celoti zadovoljili večji blagovni skladi in je zato blagovna denarna bilanca iz leta 1955 uravnotežena. V merilu FLRJ se računa s presežkom blaga za široko potrošnjo v višini 20 milijard dinarjev, kar pomeni rezervo, ki bo ugodno vplivala na ustalitev cen.

3

Pri povečani kupni moči prebivalstva in večjih blagovnih skladih blaga za široko porabo se bo osebna poraba v letu 1955 količinsko povečala približno za 7%, in sicer v trgovini za okoli 8%, v gostinstvu za okoli 6%, pri storitvah pa za okoli 5%.

Količinska poraba na enega prebivalca se bo povečala za okrog 6%, in sicer pri delavcih in uslužbencih za okoli 8%, pri kmetih pa ostane na približno sedanji ravni.

Poraba se bo torej v večji meri povečala pri delavcih in uslužbencih.

4

Družbeni plan FLRJ predvideva tele ukrepe za ustalitev tržišča, ki pomenijo enega izmed glavnih pogojev za nadaljnji razvoj gospodarstva in za zagotovitev predvidenega življenjskega standarda:

1. Zveza, republike in ljudski odbori bodo morali v letu 1955 iz doseženih dohodkov obvezno ustvarjati rezerve, ki se bodo smele uporabiti samo, če bo to dovoljevalo stanje na tržišču. Obenem bodo pa morala podjetja izločati izredni dobiček, ki je nastal zaradi posebnih tržnih pogojev. Na ta način se bo preprečil ali vsaj omejil pritisk velikih denarnih sredstev na tržišče in cene, kar se je primerilo v letu 1954.

Kreditna politika se bo izravnala s politiko stabilizacije tržišča in cen.

2. Izvoz proizvodov za široko porabo se bo spravil v sklad s potrebami notranjega trga, in sicer tako, da se bo vsaka prekoračitev planiranega izvoza

nadomestila s povečanim uvozom reprodukcijskega materiala in s povečano proizvodnjo. Izvoz določenih kmetijskih in industrijskih proizvodov za široko porabo bo kontingentiran.

Dinarska stimulacija izvoza se bo spravila v sklad s politiko notranjih cen, tako da izvozniki ne bodo mogli cen bistveno spreminjati. Predvideva se zagotovitev stalnejših tečajev za uvoz surovin in temeljnega pomožnega materiala.

Poleg uvoza žit in maščob ter najnujnejših količin kolonialnega živilskega blaga je predviden uvoz določenih količin industrijskih proizvodov za široko porabo, ki naj dopolnijo izbiro blaga na tržišču in delujejo proti monopolizmu domačih podjetij.

3. Krog proizvodov, ki se jim določijo najvišje cene, se bo razširil še na nekatere surovine in polproizvode, katerih cene so važne za vzdrževanje splošne ravni cen.

4. Izboljšala se bo organizacija pri trgovanju s kmetijskimi pridelki na debelo in ustvarili se bodo pogoji za izboljšanje opreme in tehničnih sredstev tega tržišča.

XI. poglavje

Družbeni proizvod in narodni dohodek

V letu 1955 se predvideva povečanje skupnega družbenega proizvoda za 8% v primerjavi z letom 1954.

Indeksi gibanja skupnega družbenega proizvoda:

	1954	1955	1955
	1953	1953	1954
Skupni družbeni proizvod	110	119	108
Prebivalstvo	101	102	101
Skupni družbeni proizvod na prebivalca	109	116	107

Od skupnega družbenega proizvoda, ki se poveča v letu 1955 za 16.512 milijonov, odpade (v milijonih dinarjev) na:

	1954	1955
amortizacija	25.218	27.936
narodni dohodek	175.944	189.738

Tretji del

EKONOMSKI UKREPI ZA IZVRŠITEV PLANA LR SLOVENIJE ZA LETO 1955

Da bi se dosegel gospodarski razvoj, kot je predviden z družbenim planom Ljudske republike Slovenije za leto 1955, se poleg ekonomskih ukrepov, ki so predpisani z zveznim družbenim planom za leto 1955, predpisujejo še tile ekonomski ukrepi:

XII. poglavje

Delež Ljudske republike Slovenije na dohodkih okrajev in mest

1

Ljudski republiki Sloveniji pripada določen delež od skupnih dohodkov tistih okrajev in mest, katerih skupni dohodki, s katerimi razpolagajo, presega letno 9.000 dinarjev na enega prebivalca.

2

Med skupne dohodke okrajev in mest, od katerih pripada določen delež Ljudski republiki Sloveniji, spadajo:

a) dobiček gospodarskih organizacij, ki ostane po odbitku:

zveznega davka od dobička,

dobička iz morebitnega nedeljskega dela v premogovnikih,

anuitet od kreditov splošnega in republiškega investicijskega sklada,

vplačila v rezervni sklad,

vplačila v sklad za obnavljanje in vzdrževanje rezerv rudnega bogastva,

dela dobička, ki ga premogovniki izločijo za zidanje stanovanjskih hiš po 7. razdelku XVI. poglavja tega družbenega plana,

dela dobička, ki ga uporabijo gospodarske organizacije za povišanje plač in premiranje delavcev in uslužbencev, všteti prispevek za socialno zavarovanje na podlagi okrajnega (mestnega) družbenega plana,

vplačil v sklad za samostojno razpolaganje gospodarskih organizacij po določbah okrajnega (mestnega) družbenega plana, vendar največ do 4% od dobička in

po odbitku vseh drugih dajatev, ki jih morajo gospodarske organizacije vplačevati iz dobička na podlagi zveznih in republiških predpisov v korist tuzemce ali Ljudske republike Slovenije ali v korist določenih namenskih skladov;

b) dopolnilna dohodnina od kmetijstva in doklade, dopolnilna dohodnina od samostojnih poklicev in premoženja in doklade, davek od uporabe tuje delovne sile ter zaostanki dohodnine iz leta 1954;

c) del prometnega davka in del zneska od prodanih vrednotnic, ki pripada okrajem in mestom na podlagi XIII. poglavja tega plana;

č) zemljarina;

d) dohodki od državnih taks;

e) davek od dediščin in daril;

f) dohodki od uradov in zavodov;

g) razni proračunski dohodki.

Med skupne dohodke okrajev in mest ne spadajo: a) presežki vseh dohodkov v okraju in mestu iz leta 1954;

b) prometni davek in takse, ki jih samostojno predpišejo in poberejo ljudski odbori;

c) tisti del dobička kmetijskih zadrug in združenih podjetij, ki ga okrajni (mestni) ljudski odbor prepusti kmetijski zadrugi oziroma združenim podjetjem za pospeševanje kmetijstva;

č) 50% od dobička tistih gospodarskih organizacij, ki so z zveznim družbenim planom oproščene plačevanja zveznega davka in celotni dobiček komunalnih podjetij;

d) obresti od osnovnih sredstev gostinskih, turističnih, obrtnih in komunalnih gospodarskih organizacij.

3

Odstotek prispevka za kritje potreb Ljudske republike Slovenije, ki se plačuje od realiziranih dohodkov, se izračunava na podlagi planiranih dohod-

kov okrajev in mest ter števila prebivalcev — po tej lestvici:

Skupni dohodki	% prispevka	Skupni dohodki	% prispevka
nad		nad	
9.000—10.000	17	29.000—30.000	59
10.000—11.000	20	30.000—31.000	60
11.000—12.000	23	31.000—32.000	61
12.000—13.000	26	32.000—33.000	62
13.000—14.000	29	33.000—34.000	63
14.000—15.000	32	34.000—35.000	64
15.000—16.000	35	35.000—36.000	65
16.000—17.000	37	36.000—37.000	65,5
17.000—18.000	39	37.000—38.000	66
18.000—19.000	41	38.000—39.000	66,5
19.000—20.000	43	39.000—40.000	67
20.000—21.000	45	40.000—41.000	67,5
21.000—22.000	47	41.000—42.000	68
22.000—23.000	49	42.000—43.000	68,5
23.000—24.000	51	43.000—44.000	69
24.000—25.000	53	44.000—45.000	69,5
25.000—26.000	55	nad 45.000	70
26.000—27.000	56	Ljubljana mesto	45
27.000—28.000	57	Maribor mesto	65
28.000—29.000	58		

Odstotek, po katerem se plačuje ta prispevek, je proporcionalen.

Kot planirani dohodki okrajev in mest se štejejo dohodki, ki so izkazani v dokumentaciji družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1955.

Ob združitvi okrajev oziroma mest odredi Izvršni svet Ljudske skupščine LR Slovenije na enaki podlagi enoten (ponderiran) odstotek prispevka okrajev in mest.

4

Okraj Koper in okraj, ki prejemajo od Ljudske republike Slovenije dotacije za poravnavo proračunskih izdatkov tega prispevka ne plačujejo.

5

Način in roke vplačila tega prispevka določi Izvršni svet Ljudske skupščine LR Slovenije.

XIII. poglavje

Razdelitev prometnega davka

Okrajem in mestom pripada za kritje njihovih proračunov:

a) 1% od skupnega prometnega davka, ki ga v okraju oziroma mestu plačajo gospodarske organizacije, razen zadrug, združna podjetja in obrati, vinske kleti in odkupna podjetja;

b) 50% od skupnega prometnega davka, ki ga v okraju oziroma mestu plačajo zadruge, združna podjetja in obrati, vinske kleti, odkupna podjetja, zasebni obrati in zasebniki ter

c) 50% od dohodkov za prodane vrednotnice.

Ljudska republika Slovenija odstopa okraju Koper celotni znesek prometnega davka in vrednotnic, kolikor pripada po zveznem družbenem planu za leto 1955 njej.

XIV. poglavje

Stopnja dohodnine

1

Stopnja temeljne dohodnine znaša za leto 1955 v Ljudski republiki Sloveniji 6%.

2

Temeljna dohodnina za leto 1955 je dohodek republiškega proračuna razen temeljne dohodnine, ki se pobere v okrajih Črnomelj, Kočevje, Koper, Ljutomer, Murska Sobota, Novo mesto in Sežana in ki gre v korist proračunskih dohodkov teh okrajev.

3

Stopnje dopolnilne dohodnine določijo ljudski odbori okrajev, mest in mestnih občin s posebnimi pravicami. Stopnje dopolnilne dohodnine so progresivne.

4

Pri določanju stopenj dopolnilne dohodnine od kmetijstva za leto 1955 se morajo držati ljudski odbori tehle minimalnih in maksimalnih stopenj:

	Katastrski dohodek v dinarjih	Stopnje dop. dohodnine	
		minimalne	maksimalne
nad	do 30.000	3	5
„	30.000 „ 50.000	4	9
„	50.000 „ 80.000	7	13
„	80.000 „ 120.000	11	17
„	120.000 „ 160.000	15	21
„	160.000 „ 200.000	19	25
„	200.000 „ 250.000	23	29
„	250.000 „ 300.000	27	32
„	300.000 „ 400.000	30	37
„	400.000 „ 500.000	33	42
„	500.000 „ 600.000	36	46
„	600.000 „ 700.000	38	48
nad	700.000	40	50

5

Za obdavčitev dohodkov od postranskih delavnosti v kmetijstvu predpišejo ljudski odbori okrajev, mest in mestnih občin s posebnimi pravicami za leto 1955 akontacije.

6

Pooblašča se okrajni ljudski odbor Koper, da sporazumno z Izvršnim svetom Ljudske skupščine LRS določi stopnje dopolnilne dohodnine za leto 1955.

gl. odlok R 23-116/55

XV. poglavje

Uporaba sredstev kreditnih skladov za investicije

1

V republiški kreditni sklad za investicije se vplačuje 1,8% od deleža Ljudske republike Slovenije na dohodkih okrajev in mest ter anuitete od kreditov, ki se dajo iz tega sklada.

Iz tega sklada izloči Narodna banka FLRJ, centrala za LR Slovenijo, za investicijske kredite za kmetijstvo znesek 150 milijonov dinarjev.

Pogoje za uporabo tega sklada predpiše Izvršni svet Ljudske skupščine LRS, pri čemer odplačilni rok ne sme biti daljši od 10 let. Izjemoma je rok lahko daljši za komunalne investicije.

Sredstva republiškega in okrajnih skladov za investicije se ne smejo uporabiti za pričetek graditve novih investicijskih objektov.

2

V sklad za gospodarsko pomoč Primorski, Kočevski in Dolenjski se vplačuje 7% deleža Ljudske republike Slovenije na dohodkih okrajev in mest.

Iz tega sklada finansira Ljudska republika Slovenija investicije, ki so namenjene razvoju in gospodarskemu napredku teh območij.

Anuitete od kreditov iz tega sklada se stekajo v okrajne kreditne sklade za investicije tistih okrajev, na katerih območju so bile izvršene investicije.

Pogoje za uporabo tega sklada predpiše Izvršni svet Ljudske skupščine LR Slovenije.

XVI. poglavje

Skladi

1

V okrajne in mestne sklade za obnovo gozdov se vplačuje od lesa iz gozdov splošnega ljudskega premoženja celotna vrednost lesa na panju, od lesa iz združenih in zasebnih gozdov pa prispevki po tarifi, ki je določena z uredbo o plačevanju prispevkov v sklad za obnovo, gojitev in varstvo gozdov ter o uporabi teh skladov.

Okrajni in mestni ljudski odbori vplačujejo v republiški gozdni sklad 35% od zneskov, ki so bili vplačani v okrajni oziroma mestni gozdni sklad.

2

V republiški sklad za urejanje voda vplačujejo vodne elektrarne in javne toplotne elektrarne 0,90 din od oddane Kwh električne energije in od Kwh električne energije, porabljene v lastnih obratih in napravah.

Okrajni in mestni ljudski odbori določijo z okrajnim (mestnim) družbenim planom prispevke za okrajni (mestni) sklad za urejanje voda v okviru določb zakona o skladih za urejanje voda.

Izvršni svet Ljudske skupščine LR Slovenije je pooblaščen, da zaradi smotnejše uporabe okrajnih (mestnih) skladov za urejanje voda določi v izjemnih primerih po poprejšnjem posvetovanju s prizadetimi okrajni uporabo teh skladov za določene vodnogospodarske objekte na njihovem območju.

3

Izvršni svet Ljudske skupščine LR Slovenije je pooblaščen, da izjemoma dovoli, da se dajo krediti iz sklada za urejanje voda in iz gozdnega sklada tudi za posamezne druge investicije, ki so posredno v zvezi z nameni teh skladov.

4

V sklad za obnavljanje in vzdrževanje rezerv rudnega bogastva vplačujejo rudarska podjetja in podjetja za eksploatacijo nafte 2% od dobička.

5

Ustanovi se republiški sklad za pospeševanje kmetijske proizvodnje. Vanj se vplačuje prispevek v višini 20% od zneska tiste temeljne dohodnine od kmetijstva, ki gre v dohodke Ljudske republike Slovenije.

Pogoje za uporabo sredstev tega sklada predpiše Izvršni svet Ljudske skupščine LR Slovenije.

V okrajne (mestne) sklade za pospeševanje kmetijske proizvodnje se plačuje najmanj 15% od zneska dopolnilne dohodnine od kmetijstva.

6

Ustanovi se republiški kreditni sklad za zidanje stanovanjskih hiš. Sklad se formira v višini 3% od skupnih sredstev, s katerimi razpolaga Ljudska republika Slovenija.

Pogoje za uporabo sredstev tega sklada predpiše Izvršni svet Ljudske skupščine LR Slovenije.

Okrajni ljudski odbori bodo uporabili za zidanje stanovanjskih hiš najmanj 25% od skupnih sredstev za investicije, s katerimi razpolagajo. V ta sredstva se vračuna tisti del dobička gradbenih podjetij, ki po tretjem odstavku 62. člena uredbe o delitvi celotnega dohodka gospodarskih organizacij (Uradni list FLRJ, št. 54-636/54) pripada ljudski republiki in okrajem za zidanje stanovanj.

7

Premogovniki ustanovijo svoje sklade za zidanje stanovanjskih hiš. Vanj vplačujejo 15% od dobička.

XVII. poglavje

Določitev cen

V letu 1955 se določijo tele cene:

1

Minimalna povprečna cena lesa na panju znaša za kubični meter 2.400 dinarjev.

Državni sekretar za gospodarstvo je pooblaščen, da na podlagi te povprečne cene ter v XVIII. poglavju tega dela določenih količin za izrabo gozdov spremeni obstoječe minimalne cene lesa na panju, če so v nasprotju s to povprečno ceno, bodisi da izpremeni cene individualnim sortimentom ali da določi za območje posameznega okrajnega (mestnega) ljudskega odbora ali gozdnega gospodarstva vrednost lesa na panju v absolutnem znesku.

XVIII. poglavje

Kontingentiranje izrabe gozdov

Določajo se tele količine za izrabo gozdov v letu 1955.

1. Za gozdove splošnega ljudskega premoženja pod upravo okrajnih ljudskih odborov, v katerih sekajo les gozdna gospodarstva:

Količine v oblihi gozdnih m³

Območje OLO	Skupna sečnja gozdov	V tem za		V tem glavni sortimenti		
		družbeni plan	prodajo na drobno	jamski les iglavcev	celulozni les iglavcev	pragovska oblovina
Celje	42.100	38.700	3.400	4.100	2.100	1.000
Črnomelj	5.100	4.600	500	600	200	100
Gorica	28.000	28.100	500	1.500	2.100	400
Kočevje	90.900	86.700	4.200	5.100	9.700	1.600
Kranj	36.000	34.800	1.200	2.700	6.000	300
Krško	25.000	22.000	3.000	300	500	700
Ljubljana okolica	25.000	22.600	2.400	2.100	2.300	300
Ljutomer	3.300	2.900	400	500	—	50
Maribor okolica	70.000	69.000	1.000	7.700	13.500	200
Murska Sobota	4.300	4.000	300	300	—	300
Novo mesto	43.300	39.800	3.500	2.900	3.900	700
Postojna	88.000	85.100	2.900	4.000	9.600	1.100
Ptuj	5.700	5.600	100	600	—	150
Radovljica	47.000	46.500	500	3.000	11.500	—
Slovenj Gradec	44.000	43.000	1.000	4.000	9.700	—
Šoštanj	36.000	33.500	2.500	5.000	4.800	500
Tolmin	33.000	30.000	3.000	1.000	1.000	500
Trbovlje	7.700	7.100	600	600	100	100
Skupaj	633.000	604.000	31.000	46.000	77.000	8.000

2. Za druge gozdove splošnega ljudskega premoženja ter za zasebne in zadružne gozdove:

Območje OLO	Skupna sečnja gozdov	V tem za		V tem glavni sortimenti		
		družbeni plan	kmečko porabo	jamski les iglavcev	celulozni les iglavcev	pragovska oblovina
Celje	145.400	41.000	104.400	8.200	7.000	1.100
Črnomelj	34.300	6.800	27.500	1.000	100	1.000
Gorica	38.000	14.000	24.000	2.500	300	300
Kočevje	70.700	25.000	45.700	3.000	4.700	1.500
Koper	5.700	600	5.100	—	—	—
Kranj	103.000	50.000	53.000	5.000	12.000	500
Krško	90.000	15.000	75.000	550	1.630	1.500
Ljubljana mesto	2.400	1.200	1.200	300	100	—
Ljubljana okolica	190.000	71.000	119.000	9.000	17.000	1.200
Ljutomer	38.000	8.000	30.000	1.200	200	300
Maribor mesto	1.200	100	1.100	50	50	—
Maribor okolica	151.000	56.000	95.000	9.000	14.000	900
Murska Sobota	76.900	7.800	69.100	3.000	—	1.000
Novo mesto	100.500	12.000	88.500	2.000	2.000	2.000
Postojna	90.000	43.000	47.000	5.000	10.500	1.200
Ptuj	75.000	15.000	60.000	2.300	200	500
Radovljica	66.000	26.000	40.000	1.100	8.700	—
Sežana	10.300	1.200	9.100	400	—	—
Slovenj Gradec	94.000	50.300	43.700	10.000	13.500	—
Šoštanj	65.000	48.000	17.000	7.600	9.400	—
Tolmin	60.000	22.000	38.000	1.200	1.000	400
Trbovlje	42.600	16.000	26.600	2.600	400	800
Skupaj	1.550.000	530.000	1.020.000	75.000	103.000	14.200
Skupaj za vse gozdove	2.185.000	1.134.000	1.051.000	121.000	180.000	22.200

Okrajni ljudski odbori morajo skrbeti za to, da se v gozdovih splošnega ljudskega premoženja, v katerih sekajo les gozdna gospodarstva, posekajo količine lesa, določene v 1. točki.

Skupne količine za izrabo gozdov so za gozdove iz 2. točke maksimalne.

Količine sortimentov jamski in celulozni les iglavcev ter pragovska oblovina so minimalne in se v okviru skupno določene sečnje smejo prekoračiti.

Sortimenti jamskega in celuloznega lesa iglavcev ter pragovska oblovina se smejo dobavljati samo namembnim potrošnikom.

XIX. poglavje

Republiški proračun in skladi

I. Skupna sredstva republike in viri sredstev

1. V letu 1955 bo razpolagala Ljudska republika Slovenija s skupnimi sredstvi v višini 17.785 milijonov dinarjev.

2. Ta sredstva bodo zagotovljena iz tehle virov:

	milijonov din
a) del prometnega davka	2.362
b) temeljna dohodnina od kmetijstva	505
c) temeljna dohodnina od dohodkov samostojnih poklicev in premoženja	182
č) delež Ljudske republike Slovenije na dohodkih okrajev in mest	14.586
d) dohodki uradov in zavodov	25
e) drugi dohodki	125

II. Uporaba sredstev Ljudske republike Slovenije

Sredstva v višini 17.785 milijonov dinarjev, s katerimi razpolagā v letu 1955 Ljudska republika Slovenija, se bodo uporabila za tele namene:

	milijonov din
a) izdatki republiškega proračuna	9470
b) sklad za gospodarsko pomoč Primorski, Kočevski in Dolenjski	1000
c) republiški kreditni sklad za investicije	265
č) republiški sklad za zidanje stanovanjskih hiš	300
d) prispevek zvezi od dohodkov republike	6750

O uporabi sredstev, ki bi se natekla v proračun in posamezne sklade preko planiranih zneskov, odloča Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije.

III. Republiški proračun

Izdatki republiškega proračuna bodo v l. 1955 tile:

	milijonov din
Za prosveto, zdravstvo, ceste,	
sodstvo, državno upravo in rezervo	5800
Dotacije	310
OLO Crnomelj	120
OLO Ljutomer	50
OLO Sežana	140
Proračunske investicije	3360
zdravstvo	670
prosveta	310
upravna zgradba Ljudske skupščine LR Slovenije	300
investicije republiške državne uprave	220
graditev ceste Ljubljana—Zagreb	1500
predor Ljubljanski grad	100
letališče Brniki	60

Skupno 9470

Od skupnih dohodkov Ljudske republike Slovenije pripada proračunu:

4% od skupnega prometnega davka, ki ga plačajo gospodarske organizacije, izvzemši zadruge, zadruga podjetja in obrati, vinske kleti in odkupna podjetja,

50% od skupnega prometnega davka, ki ga plačajo zadruge, zadruga podjetja in obrati, vinske kleti, odkupna podjetja, zasebni obrati in zasebniki,

50% od dohodka za prodane vrednotnice,

temeljna dohodnina od kmetijstva, razen temeljne dohodnine, ki se po 2. razdelku XIV. poglavja tega družbenega plana odstopa okrajem, ter 20% temeljne dohodnine od kmetijstva, ki se po XVI. poglavju tega družbenega plana vplačajo v republiški sklad za pospeševanje kmetijske proizvodnje,

temeljna dohodnina od samostojnih poklicev in premoženja, razen temeljne dohodnine, ki se po 2. razdelku XIV. poglavja tega družbenega plana odstopa okrajem,

42,95% dohodkov od deleža Ljudske republike Slovenije na dohodkih okrajev in mest,

dohodki uradov in zavodov, ki se financirajo iz republiškega proračuna,

drugi proračunski dohodki.

IV. Republiški kreditni sklad za investicije

Kreditni sklad za investicije znaša v letu 1955 skupno 265 milijonov dinarjev in anuitete od kreditov, dovoljenih iz republiškega kreditnega sklada za investicije.

Od skupnih dohodkov Ljudske republike Slovenije pripada temu skladu 1,8% dohodkov od deleža Ljudske republike Slovenije na dohodkih okrajev in mest.

V. Sklad za gospodarsko pomoč Primorski, Kočevski in Dolenjski

Sklad za gospodarsko pomoč Primorski, Kočevski in Dolenjski znaša v letu 1955 skupno 1000 milijonov dinarjev.

Sredstva tega sklada se bodo uporabila za nadaljevanje investicijskih objektov navedenih v družbenem planu LR Slovenije za leto 1954.

Temu skladu pripada 7% od deleža Ljudske republike Slovenije na dohodkih okrajev in mest.

VI. Kreditni sklad za zidanje stanovanjskih hiš

Sklad za kreditiranje stanovanjske graditve znaša v letu 1955 300 milijonov dinarjev.

V ta sklad se vplačuje 2% od dohodkov od deleža Ljudske republike Slovenije na dohodkih okrajev in mest.

VII. Prispevek zvezi od dohodkov republike

Ta prispevek bo znašal 6750 milijonov dinarjev. V ta namen se bo porabilo 46,25% od deleža Ljudske republike Slovenije na dohodkih okrajev in mest.

VIII. Sklad za pospeševanje kmetijske proizvodnje

Sklad za pospeševanje kmetijske proizvodnje znaša v letu 1955 skupno 125 milijonov dinarjev.

Od skupnih dohodkov Ljudske republike Slovenije pripada temu skladu 20% tiste temeljne dohodnine od kmetijstva, ki gre v dohodke Ljudske republike Slovenije.

IX. Sklad za urejanje voda

Sklad za urejanje voda znaša v letu 1955 skupno 900 milijonov dinarjev.

Sredstva tega sklada se bodo uporabila za vzdrževanje rek, za melioracije, za nabavo opreme in za predračunske izdatke Uprave za vodno gospodarstvo LRS, investicije in za rezervo.

X. Sklad za obnovo, gojitev in varstvo gozdov

Sklad za obnovo, gojitev in varstvo gozdov znaša v letu 1955 skupno 875 milijonov dinarjev.

Sredstva tega sklada se bodo uporabila za dotacije okrajnim skladom za obnovo, gojitev in varstvo gozdov, za pogozdovanje Krasa, za urejanje hudo-urnikov, pospeševanje hitro rastočih vrst gozdnega drevoja, za prispevek za zgraditev Gozdarskega inštituta, sestavo perspektivnega plana gozdnega in lesnega gospodarstva, za proračunske izdatke Uprave za gozdarstvo LRS, za investicije in za rezervo.

XX. poglavje

Ta družbeni plan velja od 1. januarja 1955 dalje.

Št. U-14/55

Ljubljana, dne 28. januarja 1955.

Izvršni svet Ljudske skupščine
Ljudske republike Slovenije

Predsednik	Predsednik
Ljudske skupščine LRS:	Izvršnega sveta
Miha Marinko l. r.	Ljudske skupščine LRS:
	Boris Kraigher l. r.

24.

UKAZ

Na podlagi 11. točke 72. člena ustavnega zakona o temeljih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije in 28. člena zakona o proračunih (Uradni list FLRJ, št. 58/51) razglašam Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije zakon o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1955, ki ga je sprejela Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije na seji Republiškega zbora in na seji Zbora proizvajalcev dne 28. januarja 1955 in ki se glasi:

ZAKON
o proračunu Ljudske republike Slovenije
(republiškem proračunu)
za leto 1955

1. člen

Republiški proračun Ljudske republike Slovenije za leto 1955 s posebnimi prilogami obsega:

I. republiški proračun

	din
z dohodki v znesku	9.470.000.000
in izdatki v znesku	9.470.000.000

II. predračune finančno samostojnih zavodov

	din
z dohodki v znesku	2.261.728.000
izdatki v znesku	2.820.819.000
presežkom dohodkov	5.468.000
in presežkom izdatkov	564.559.000

III. predračune posebnih skladov

	din
z dohodki v znesku	1.920.000.000
in izdatki v znesku	1.920.000.000

2. člen

Presežki dohodkov nad izdatki v predračunih finančno samostojnih zavodov v skupnem znesku 5.468.000 din grede v republiški proračun.

Presežki izdatkov nad dohodki v predračunih finančno samostojnih zavodov v skupnem znesku 564.559.000 din se krijejo z dotacijami republiškega proračuna.

3. člen

Finančno samostojni zavodi iz prvega odstavka drugega člena, ki dosežejo v letu 1955 presežek dohodkov nad planiranim presežkom dohodkov nad izdatki s tem, da z uspešno organizacijo dela dosežejo večje dohodke, kot so po predračunu planirani, ali pa brez škode za kakovost storitev oziroma proizvodov zmanjšajo planirane izdatke, razdelijo doseženi presežek dohodkov nad izdatki, kot bo ugotovljen s sklepnim računom zavoda za leto 1955, tako da vplačajo:

a) v sklad za nagrade največ 50% presežka, z omejitvijo, da ta znesek ne sme presegati 10% zneska osebnih izdatkov zavoda za leto 1955;

b) v sklad za nadomestitev in dopolnitev ostali del presežka.

Finančno samostojni zavodi, ki po svojem predračunu nimajo planiranega presežka dohodkov nad izdatki, razdelijo po določbah prejšnjega odstavka doseženi presežek dohodkov nad izdatki.

Če ima finančno samostojni zavod po odločbi o ustanovitvi še kak drug sklad, določbi Izvršni svet, kolikšen del doseženega presežka dohodkov nad izdatki, ki preostane po plačilu v sklad za nagrade, gre v letu 1955 v posamezne druge sklade.

Presežek dohodkov, ki ga finančno samostojni zavod ne doseže tako, kakor je določeno v prvem in drugem odstavku tega člena, bo razdeljen z zakonom o sklepem računu o izvršitvi republiškega proračuna za leto 1955.

Za razdelitev presežka dohodkov nad izdatki, ki ga dosežejo zdravstveni zavodi, veljata odlok o financiranju in poslovanju zdravstvenih zavodov (Uradni list FLRJ, št. 14/55) in odredba o skladih zdravstvenih zavodov s samostojnim financiranjem (Uradni list LRS, št. 17/1953).

4. člen

Če se kakšen republiški organ ali zavod v letu 1955 odpravi ali reorganizira, prenese Izvršni svet Ljudske skupščine LRS kredite, ki so bili določeni po predračunu takega organa ali zavoda, na tisti organ ali zavod, ki se mu poverijo naloge odpravljenega ali reorganiziranega organa ali zavoda.

Predračune novo ustanovljenih republiških organov in zavodov kakor tudi izdaja novih predpisov, ki imajo za posledico povečanje izdatkov, potrjuje Izvršni svet Ljudske skupščine in jih predloži v pritrditvev odboroma za proračun Ljudske skupščine LRS.

5. člen

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je pooblaščen, da kredite za negospodarske investicije, določene v posameznih razdelkih proračuna, dodeljuje v višini potreb na posamezne objekte šele po dokumentaciji.

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je pooblaščen, da dodeljuje iz nerazdeljenega kredita, določenega v proračunu za subvencije družbenim organizacijam in društvom, subvencije posameznim družbenim organizacijam in društvom po ugotovljenih potrebah.

6. člen

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je pooblaščen, da v času, ko odbora za proračun Ljudske skupščine LR Slovenije ne zasedata, izvrši virmane med partijami istega poglavja in med posameznimi poglavji istega razdelka.

Tako izvršene virmane predloži Izvršni svet Ljudske skupščine LRS v pritrditvev odboroma za proračun Ljudske skupščine LR Slovenije.

7. člen

Nastavitve pri republiških organih in zavodih, za katere v proračunu niso predvideni krediti, se lahko izvršijo samo po poprejšnji pritrditvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS.

8. člen

Ta zakon velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«, uporablja pa se od 1. januarja 1955.

Št. U-15/55

Ljubljana, dne 28. januarja 1955.

Izvršni svet Ljudske skupščine
Ljudske republike Slovenije

Predsednik

Izvršnega sveta

Predsednik

Ljudske skupščine LRS: Ljudske skupščine LRS:

Miha Marinko l. r.

Boris Kraigher l. r.

25.

UKAZ

Na podlagi 11. točke 72. člena ustavnega zakona o temeljih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije in 48. člena zakona o proračunih (Uradni list FLRJ, št. 58/51) razglašajo Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije zakon o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955, ki ga je sprejela Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije na seji Republiškega zbora in na seji Zbora proizvajalcev dne 28. januarja 1955 in ki se glasi:

ZAKON

o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955

1. člen

Potrjuje se sklepni račun o izvršitvi proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955, sestavljen po predpisih 48. člena zakona o proračunih in 59. člena uredbe o izvajanju proračuna.

2. člen

Republiški sklepni račun za leto 1955 s sklepnimi računi zavodov s samostojnim financiranjem za leto 1955 je sestavni del tega zakona.

3. člen

Doseženi dohodki in izvršeni izdatki so znašali po republiškem sklepnem računu v letu 1955:

I. Po republiškem proračunu:

dohodki	6.355.275.581 din
izdatki	5.748.036.621 din

Presežek dohodkov nad izdatki	587.238.960 din
-------------------------------	-----------------

II. Po sklepnih računih republiških zavodov s samostojnim financiranjem:

dohodki	15.604.048.829 din
izdatki	15.502.382.566 din

presežek dohodkov	704.564.602 din
presežek izdatkov	602.898.359 din

4. člen

Presežek dohodkov nad izdatki po republiškem sklepnem računu za leto 1955 se porabi za kritje primanjkljajev po odloku o spremembah in dopolnitvah zveznega družbenega plana za leto 1954 (Uradni list FLRJ, št. 26-1954, poglavje XXXVIII a).

5. člen

Presežek dohodkov republiških zavodov s samostojnim financiranjem se razdeli tako:

in	din
v republiški proračun se odda znesek	204.824.760
v republiški investicijski kreditni sklad	226.882.842

za razdelitev na sklade se prepusti zavodom s samostojnim financiranjem	272.857.000
---	-------------

Presežek izdatkov se krije iz republiškega proračuna in iz lastnih sredstev finančno samostojnih zavodov.

Št. U-16/55

Ljubljana, dne 28. januarja 1955.

Izvršni svet Ljudske skupščine
Ljudske republike Slovenije

Predsednik

Izvršnega sveta

Predsednik

Ljudske skupščine LRS: Ljudske skupščine LRS:

Miha Marinko l. r.

Boris Kraigher l. r.

26.

UKAZ

Na podlagi 11. točke 72. člena ustavnega zakona o temeljih družbene in politične ureditve in organih oblasti Ljudske republike Slovenije razglašajo Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije zakon o volitvah ljudskih poslancev v Ljudsko skupščino Ljudske republike Slovenije na območju okraja Koper, ki ga je sprejela Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije na seji Republiškega zbora dne 28. januarja 1955 in ki se glasi:

ZAKON

o volitvah ljudskih poslancev v Ljudsko skupščino Ljudske republike Slovenije na območju okraja Koper

1. člen

Zaradi izvršitve zakona o razširitvi veljavnosti ustave, zakonov in drugih predpisov Ljudske repu-

blike Slovenije na Koprsko območje, se opravijo na tem območju volitve ljudskih poslancev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije po določbah zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS.

2. člen

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS razpiše volitve za poslance, ki se izvolijo na območju iz 1. člena v Ljudsko skupščino LRS, in določi število poslancev, ki se izvolijo v Republiški zbor, in število poslancev, ki se izvolijo v Zbor proizvajalcev Ljudske skupščine LRS v skupini industrije, trgovine in obrtništva.

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS določi v sporazumu z okrajnim ljudskim odborom Koper volilne enote za te volitve.

3. člen

Koprsko območje se za skupino kmetijstva vključuje v volilno enoto, ki jo sestavljata okraja Postojna in Sežana.

Ljudski poslanec, ki je bil izvoljen v Zbor proizvajalcev za skupino kmetijstva v okrajih Postojna in Sežana, predstavlja v Zboru proizvajalcev tudi proizvajalce iz skupine kmetijstva na Koprskem območju.

Poslanec iz prejšnjega odstavka tega člena pridobi hkrati pravice člana Zbora proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora Koper.

4. člen

Za izvršitev volitev na Koprskem območju po tem zakonu skrbi Republiška volilna komisija LRS.

5. člen

Ta zakon velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

Št. U-17/55

Ljubljana, dne 28. januarja 1955.

Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije

Predsednik	Izvršnega sveta
Ljudske skupščine LRS:	Ljudske skupščine LRS:
Miha Marinko l. r.	Boris Kraigher l. r.

27.

UKAZ

Na podlagi 11. točke 72. člena ustavnega zakona o temeljih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije razglasa Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije zakon o podeljevanju Prešernovih nagrad, ki ga je sprejela Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije na seji Republiškega zbora dne 28. januarja 1955 in ki se glasi:

ZAKON o podeljevanju Prešernovih nagrad

1. člen

V trajno počastitev spomina največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna se vsako leto na

obletnico njegove smrti podelijo Prešernove nagrade za najboljša znanstvena in umetniška dela iz preteklega leta.

2. člen

Prešernove nagrade se podeljujejo iz Prešernovega sklada, ki se ustanovi pri Svetu za prosveto in kulturo LRS.

3. člen

Sredstva Prešernovega sklada so: proračunske dotacije, darila, volila in drugi nepredvideni dohodki.

4. člen

Prešernov sklad upravlja Svet za prosveto in kulturo LRS.

Prešernov sklad ima svoj predračun dohodkov in izdatkov.

Odredbodajalec za izvrševanje predračuna je sekretar Sveta za prosveto in kulturo LRS.

5. člen

Prešernove nagrade se podelijo za izvirna znanstvena dela in znanstvena odkritja pri praktičnem delu ter za dela ustvarjalne in reproduktivne umetnosti, ki so bila objavljena, razstavljena ali izvajana v preteklem letu.

6. člen

Kandidate za Prešernovo nagrado lahko predlagajo zavodi in organizacije. Za podelitev Prešernove nagrade se lahko potegujejo tudi posamezniki sami.

Predlogi morajo biti vloženi pri Svetu za prosveto in kulturo LRS do konca leta.

7. člen

Vsako leto se podelita dve prvi nagradi po 300.000 din in štiri druge nagrade po 150.000 din, in sicer ena prva in dve drugi nagradi za najboljša znanstvena dela ter ena prva in dve drugi nagradi za najboljša umetniška dela.

Prva nagrada se lahko podeli samo za posebno pomembna znanstvena dela in za izredna umetniška dela.

8. člen

Če v kakšnem letu ne pride nobeno znanstveno delo ali nobeno umetniško delo v poštev za podelitev prve nagrade ali če ne pridejo v poštev znanstvena oziroma umetniška dela za podelitev drugih nagrad, se za posamezno področje Prešernove nagrade ne podelijo oziroma se podeli samo ustrezno število nagrad.

9. člen

Za obravnavanje predlogov za podelitev Prešernovih nagrad imenuje Svet za prosveto in kulturo LRS glavno komisijo in področje komisije za posamezna področja znanosti oziroma umetnosti.

Glavno komisijo sestavljajo predsednik in osem članov, vsako področno komisijo pa predsednik in dva člana.

Predsednik in člani glavne komisije se imenujejo za tri leta. Vsako leto mora biti na novo imenovana tretjina članov.

Predsednik in člani področnih komisij se imenujejo za eno leto.

Vsaka komisija sprejema svoje sklepe z dvotretjinsko večino glasov vseh svojih članov.

10. člen

Vsak predlog obravnava najprej ustrezna področna komisija in predlaga glavni komisiji kandidate za podelitev Prešernove nagrade z obrazložitvijo za vsakega posameznega kandidata. Področna komisija lahko predlaga za podelitev nagrade tudi osebe, za katere ni bil dan predlog po 6. členu tega zakona.

Glavna komisija predlaga Svetu za prosveto in kulturo LRS enega kandidata za prvo nagrado in dva kandidata za drugi nagradi za znanstvena dela ter enega kandidata za prvo nagrado in dva kandidata za drugi nagradi za umetniška dela, praviloma izmed kandidatov, ki so jih predlagale področne komisije. Glavna komisija pa lahko predlaga tudi kakšnega drugega kandidata. Predlog mora obrazložiti za vsakega posameznega kandidata.

Ce Svet za prosveto in kulturo LRS glede kakšnega kandidata ne sprejme predloga glavne komisije, sporoči to glavni komisiji, da ta namesto takega kandidata lahko predlaga drugega.

11. člen

Svet za prosveto in kulturo LRS sklepa o podelitvi Prešernovih nagrad na seji.

Imena nagrajencev je treba objaviti v dnevnem časopisju obenem z obrazložitvijo glavne komisije za vsakega nagrajenca.

12. člen

Natančnejše predpise za izvrševanje tega zakona izda po potrebi Svet za prosveto in kulturo LRS.

Pravilnik R 20 - 957/55

13. člen

Ta zakon velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

S tem preneha veljati odredba Ministrstva za prosveto LRS o podeljevanju nagrad za umetnost in znanost (Uradni list SNOS in NVS, št. 13-53/46).

Št. U-18/55

Ljubljana, dne 28. januarja 1955.

Izvršni svet Ljudske skupščine
Ljudske republike Slovenije

Predsednik
Izvršnega sveta

Predsednik Ljudske skupščine LRS: Miha Marienko l. r.
Ljudske skupščine LRS: Boris Kraigher l. r.

28.

UKAZ

Na podlagi 11. točke 72. člena ustavnega zakona o temeljih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije razglasa Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije zakon o obratnih ambulantah v gospodarskih organizacijah, ki ga je sprejela Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije na seji Republiškega zbora in na seji Zbora proizvajalcev dne 28. januarja 1955 in ki se glasi:

ZAKON

o obratnih ambulantah v gospodarskih organizacijah

Splošne določbe

1. člen

Obratne ambulante so zdravstveni zavodi, ki opravljajo preventivno zdravstveno službo v gospodarskih organizacijah in dajejo zdravstveno pomoč njihovim delavcem in uslužbencem.

2. člen

Gospodarska organizacija, v kateri je zaposlenih večje število delavcev in uslužbencev oziroma v kateri je podana večja nevarnost za zdravje zaposlenih ali podobne okoliščine, more imeti obratno ambulanto.

Obratno ambulanto ima lahko tudi vsaka druga gospodarska organizacija ali več gospodarskih organizacij skupaj. Ena gospodarska organizacija more imeti tudi več obratnih ambulant.

Za ustanovitev obratne ambulante je potrebna pritrditev pristojnega ljudskega odbora.

Pristojni ljudski odbor lahko ustanovi obratno ambulanto za več gospodarskih organizacij v sporazumu s prizadetimi gospodarskimi organizacijami.

Stroške za ustanovitev, investicije in investicijsko vzdrževanje nosi gospodarska organizacija, ki je ustanovila obratno ambulanto. Če ustanovi obratno ambulanto več gospodarskih organizacij skupaj ali ljudski odbor v sporazumu z gospodarskimi organizacijami, se določi s pogodbo, kolikšen del stroškov za ustanovitev, investicije in za investicijsko vzdrževanje obratne ambulante bo nosila posamezna gospodarska organizacija oziroma ljudski odbor.

Če ljudski odbor odkloni pritrditev po tretjem odstavku tega člena, ima gospodarska organizacija pravico, pritožiti se v 15 dneh na Svet za zdravstvo in socialno politiko LRS.

3. člen

Obratne ambulante so finančno samostojni zdravstveni zavodi; zanje veljajo predpisi o ustanavljanju, upravljanju in financiranju zdravstvenih zavodov, kolikor ni s tem zakonom drugače določeno.

Stroški za preventivno zdravstveno službo obratne ambulante gredo v breme gospodarske organizacije, kolikor ni s posebnimi predpisi drugače določeno. Ti stroški se določajo po posebnem programu

del, ki ga določi obratna ambulanta v sporazumu z gospodarsko organizacijo.

Ustanovitelj obratne ambulante mora zagotoviti potrebna sredstva za primer primanjkljaja obratne ambulante in potrebne dotacije. Če ustanovi obratno ambulanto več gospodarskih organizacij skupaj ali pa ljudski odbor v sporazumu z gospodarskimi organizacijami, se določi s pogodbo, po kakšnem ključu bodo zagotovili ustanovitelji obratni ambulanti potrebna sredstva za primer primanjkljaja obratne ambulante in potrebne dotacije.

Delovno področje obratne ambulante

4. člen

Obratna ambulanta ima zlasti te naloge:

1. opravlja vso preventivno zdravstveno službo in higiensko nadzorstvo v gospodarski organizaciji, proučuje in nadzira higieno delavskih stanovanj in prehrane ter transport delavcev na delo in z dela, organizira patronažno službo za obolele in poškodovane delavce ter vodi socialno medicinsko delo med delavci in uslužbenci obrata;

2. opravlja pregled oseb pred sprejemom na delo;

3. opravlja periodične ter sistematske preglede;

4. proučuje vzroke nezgod, poklicnih in drugih obolenj v zvezi z delovnimi razmerami v obratu in življenjskimi pogoji na domu ter priglaja nezgode in obolenja po veljavnih predpisih;

5. skrbi za varstvo mladine, žen, nosečnic in invalidov pri delu ter daje strokovne predloge komisiji za določanje delovnih mest;

6. zdravi praviloma delavce in uslužbence gospodarske organizacije, po posebnem dogovoru z zdravstvenim domom in gospodarsko organizacijo pa tudi druge državljane;

7. vodi evidenco dela nezmožnih zavarovancev ter nadzoruje potek njihovega zdravljenja tudi tedaj, če se zavarovanci zdravijo pri drugem zdravstvenem zavodu;

8. nudi prvo pomoč ponesrečenim delavcem in uslužbencem ter poskrbi, če je treba za njihov prevoz v bolnišnico;

9. organizira in vodi v sodelovanju z organi Rdečega križa in Protiletalske zaščite tečaje in dopolnilne tečaje za prvo pomoč;

10. pri izvrševanju svojih nalog sodeluje z organi higiensko-tehnične zaščite gospodarske organizacije, z organi sanitarne inšpekcije in inšpekcije dela, z zdravstvenimi in drugimi ustreznimi zavodi za varnost pri delu, z organi socialnega zavarovanja, z organi za posredovanje dela, z Rdečim križem in drugimi družbenimi organizacijami;

11. najmanj dvakrat letno daje upravi obrata pismena poročila o ugotovitvah s področja svojega dela ter ustrezne predloge.

5. člen

Delavci in uslužbenci gospodarskih organizacij se praviloma zdravijo v svoji obratni ambulanti. Če se zdravijo v drugem zdravstvenem zavodu, mora ta zdravstveni zavod to sporočiti obratni ambulanti.

Upravljanje obratne ambulante

6. člen

Obratno ambulanto upravlja upravni odbor, ki ga imenuje pristojni ljudski odbor.

V upravnem odboru mora biti vsaj polovica članov iz delovnega kolektiva gospodarske organizacije, ki jih predlaga delavski svet.

7. člen

Upravnika obratne ambulante imenuje pristojni ljudski odbor na predlog upravnega odbora obratne ambulante in po poprejšnjem zaslišanju pristojnega zdravstvenega doma.

Upravnik obratne ambulante mora biti zdravnik z opravljenim strokovnim izpitom; pri svojem strokovnem delu je samostojen.

Strokovno osebje

8. člen

Obratna ambulanta mora imeti vsaj enega zdravnika splošne prakse, ki je posebej usposobljen za delo v obratnih ambulantah, ali zdravnika — specialista za industrijsko higieno (obratni zdravnik) in drugo potrebno zdravstveno osebje.

Obratne ambulante lahko za specialne preglede delavcev in uslužbencev honorarno namestijo tudi druge zdravnike-specialiste.

Ureditev obratnih ambulant

9. člen

Obratne ambulante imajo lahko v svoji sestavi tudi zobno ambulanto in bolniški oddelek.

Obratna ambulanta mora imeti najmanj en prostor za ordinacijo, prostor za administracijo, čakalnice in pripadajoče sanitarne prostore. Natančnejše tehnične in strokovne pogoje za ureditev obratnih ambulant predpiše Svet za zdravstvo in socialno politiko LRS. *Navodilo B 21-109/53*

Nadzorstvo

10. člen

Delo obratnih ambulant strokovno nadzoruje svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko pristojnega ljudskega odbora po strokovnjakih, ki jih za to določi.

Prehodne in končne določbe

11. člen

Obratne ambulante, ki že obstojijo, morajo prilagoditi svojo organizacijo in delo določbam tega zakona v šestih mesecih po objavi zakona.

12. člen

Za pristojni ljudski odbor po 2., 6., 7. in 10. členu tega zakona se šteje ljudski odbor okraja, mesta in mestne občine s posebnimi pravicami.

13. člen

Natančnejše določbe za izvrševanje tega zakona predpiše po potrebi Svet za zdravstvo in socialno politiko LRS.

14. člen

Ta zakon velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

Št. U-19/55

Ljubljana, dne 28. januarja 1955.

**Izvršni svet Ljudske skupščine
Ljudske republike Slovenije**

Predsednik Ljudske skupščine LRS:	Predsednik Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS:
Miha Marinko l. r.	Boris Kraigher l. r.

29.

Na podlagi 29. člena zakona o proračunih (Uradni list FLRJ, št. 58/51) je Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije na seji Republiškega zbora in na seji Zbora proizvajalcev dne 27. januarja 1955 sprejela

O D L O K

o začasnem financiranju republiških potreb
v januarju 1955

I

V januarju 1955 se financirajo potrebe republiških organov in proračunskih zavodov v mejah ene dvanajstine po proračunu Ljudske republike Slovenije za leto 1954 določenih proračunskih izdatkov.

II

Dohodki in izdatki po tem odloku so sestavni del proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955.

III

Ta odlok velja od 1. januarja 1955.

Št. LS 30/1-55

Ljubljana, dne 27. januarja 1955.

**Ljudska skupščina
Ljudske republike Slovenije**

Predsednik
Ljudske skupščine LRS:
Miha Marinko l. r.

Predsednik
Republiškega zbora:
Josip Rus l. r.

Predsednik
Zbora proizvajalcev:
Mavricij Borc l. r.

30.

Na podlagi 1. točke 72. člena in 74. člena ustavnega zakona LRS izdaja Izvršni svet Ljudske skupščine LRS

O D L O K

o voznih olajšavah na avtobusih za učence v
gospodarskih šolah

1

Učenci industrijskih, vajenskih, kmetijskih, gospodinjstkih in drugih gospodarskih šol se glede voznih olajšav na avtobusih izenačijo z dijaki, ki imajo pravico do 75 % popusta:

a) za 52 voženj vsak mesec na stalnih progah do razdalje 30 km. Popust velja le na progah, kjer ni železniških zvez in dokler traja pouk;

b) za dve vožnji na leto v obeh smeri in dve vožnji v povratni smeri za prevoz od kraja stalnega bivališča do kraja, kjer se šolajo, če se šolajo izven svojega stalnega bivališča.

Dovolilnice za izdajo vozovnic s popustom izdajajo pristojni šolski zavodi.

2

Ta odlok velja od 1. januarja 1955 dalje.

Št. 1128/5-54

Ljubljana, dne 26. januarja 1955.

**Izvršni svet Ljudske skupščine
Ljudske republike Slovenije**

Podpredsednik:
Marijan Breclj l. r.

31.

Na podlagi 21. člena zakona o sladkovodnem ribištvu (Uradni list LRS, št. 26-95/54) in po zaslišanju Ribiške zveze Slovenije izdaja državni sekretar za gospodarstvo LRS

O D R E D B O

o varstveni dobi ter o najmanjših dolžinah lovnih
rib in rakov

I

Spodaj naštetih vrst rib se ne smejo loviti v varstveni dobi, in sicer:

- sulec — od 16. februarja do 31. oktobra,
- soška postrv — od 1. septembra do 31. marca,
- šarenka — od 1. decembra do 30. aprila v Savi od sotočja Bohinjke in Dolinke do jezua HE Medvode, vse druge postrvi (tudi šarenka razen v spredaj naštetih vodah) — od 16. septembra do 30. aprila,
- lipan — od 1. januarja do 30. aprila,
- smuč — od 1. aprila do 31. maja,
- podust — od 1. marca do 30. aprila,
- ščuka — od 1. februarja do 15. aprila v tehle vodah, kjer je zaščitena:

1. Blejsko jezero,

Me velja veljati (od 31.12.1960) R 35-212/60

2. rokavi in mrtvice Save od jezu HE Medvode navzdol,

3. Rača (pritok Kamniške Bistrice),

4. Ljubljanica in njeni pritoki, razen Išče od mostu na Havptmance navzgor, Iška nad lško vasjo, Zelimejščice, Gradaščice od mostu pri Bokalcu navzgor in Reke,

5. Cerkniško jezero s pritoki od njih izlivov do mostov na cesti Cerknica-Gornje Jezero in Jezerski Obrh (Stržen),

6. Rinža in Ribnica,

7. Veliki Breg s pritoki,

8. Krka od Dvora navzdol s pritoki, razen Težke vode, Radovlje od Škocijana navzgor in Studene,

9. Mirna od mostu pri Tržišču navzdol in mirno-peška Temenica,

10. Kolpa od Starega trga navzdol s pritoki, razen Krupe (pritok Lahinje),

11. Voglajna in Slom,

12. Dravinja od Slovenskih Konjic navzdol s pritoki Ličnico in Polskavo od Župeče vasi navzdol,

13. Drava z rokavi in mrtvicami ter Pesnica,

14. Mura s pritoki, rokavi in mrtvicami ter vse predkmurske vode.

II

Prepovedano je loviti ribe spodaj naštetih vrst, če nimajo tele najmanjše dolžine:

sulec (<i>Salmo huchō</i>)	75 cm
potočna postrv (<i>Trutta fario</i>)	26 cm
jezerska postrv (<i>Tutta lacustris</i>)	30 cm
potočna zlatovščica (<i>Salmo fontinalis</i>)	24 cm
jezerska zlatovščica (<i>Salmo salvelinus</i>)	26 cm
soška postrv (<i>Trutta marmorata</i>)	35 cm
šarenka (<i>Trutta irridea</i>)	24 cm
vse postrvi križanke	26 cm
lipan (<i>Thymallus vulgaris</i>)	30 cm
ščuka (<i>Esox lucius</i>) v vodah, kjer je zaščiten	50 cm
smuč (<i>Lucioperca sandra</i>)	40 cm

som (<i>Silurus glanis</i>)	50 cm
podust (<i>Chondrostoma nasus</i>)	26 cm
bolen (<i>Aspius rapax</i>)	26 cm
mrena (<i>Barbus fluviatilis</i>)	26 cm
krap (<i>Cirpinus carpio</i>)	20 cm
linj (<i>Tinca vulgaris</i>)	20 cm
platnica (<i>Leuciscus virgo</i>)	20 cm
ploščič (<i>Abramis brama</i>)	20 cm

Izjemoma veljajo za posamezne vrste rib in v posameznih vodah tele najmanjše mere, in sicer:

sulec — v Savi od jezu HE Medvode navzgor, v Sori od jezu v Goričanah navzgor, v Gradaščici in v Savinji od Podvinskega jezu navzgor 55 cm

potočna postrv — v pritokih Dravinje in Drave, razen Mislinje in Studenčnice pri Ptujju, v Iški, v Kokri od izvira do jezu pri Zgornji Fužini, v Tržiški Bistrici od izvira do naravnega jezu na Slapu s pritokom Lomščico, v Beli (pritok Motnišnice), v Bači od jezu v Klavžah navzgor, v Belj (pritok Nadiže) in v Beli (pritok Idrijce) 24 cm

ščuka — v Krki od mostu v Dvoru navzdol 60 cm

Ribe se merijo z glavo do konca repne plavuti.

III

Plemeniti rak jelševcec (*Astacus fluviatilis*) se ne sme loviti: samec od 1. novembra do 15. februarja, samica pa vse leto.

Najmanjša mera za plemenitega raka je 11 cm. Meri se od oči do konca iztegnjenega repa.

IV

Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

Št. I/1-1247/3-54

Ljubljana, dne 8. januarja 1955.

Državni sekretar za gospodarstvo LRS:

Ing. Marjan Tepina l. r.

Odloki ljudskih odborov

126.

Na podlagi 15. in 64. člena zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS, št. 19-89/52) je okrajni ljudski odbor Murska Sobota na XX. skupni seji obeh zborov dne 23. decembra 1954 sprejel

ODLOK

o razveljavitvi odloka o določitvi pavšalnega povračila stroškov za službena potovanja oziroma terenska dela na območju okraja Murska Sobota

1. člen

Razveljavi se odlok o določitvi pavšalnega povračila stroškov za službena potovanja oziroma terenska

dela na območju okraja Murska Sobota z dne 20. avgusta 1953, št. I-6374/1-53 (Uradni list LRS, številka 30-362/53).

2. člen

Ta odlok velja od 1. januarja 1955.

Št. 11919/1-54

Murska Sobota dne 23. decembra 1954.

Predsednik OLO:

Franc Rogl l. r.

127.

Na podlagi 2. odstavka 15. člena in 5. točke 64. člena zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS, št. 19-89/52) ter v zvezi z odločbo odstavka II. dela C tarife prometnega davka (Uradni list FLRJ, št. 55-659/54) je okrajni ljudski odbor Tolmin na seji obeh zborov dne 14. januarja 1955 sprejel

ODLOK

o določitvi začasne tarife občinskega prometnega davka na proizvode in storitve zasebnih obrtnikov in drugih zasebnih oseb

1. člen

Dokler ne bo s posebnim odlokom določena tarifa občinskega prometnega davka, so dolžni zasebni obrtniki in druge zasebne osebe na območju okraja Tolmin plačevati občinski prometni davek po bivši tarifi št. 89 dela A in tarifi B tarife prometnega davka (Uradni list FLRJ, št. 55/53, 13/54 in 25/54) na vse proizvode in na tiste storitve, ki niso naštetih v tarifi št. 1 do 101 dela A oziroma v delu B tarife prometnega davka (Uradni list FLRJ, št. 55-659/54).

2. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«, uporablja pa se od 1. januarja 1955 do uveljavitve nove tarife občinskega prometnega davka.

Št. I — 143/1-1955

Tolmin, dne 14. januarja 1955.

Predsednik OLO:
Franc Skok l. r.

128.

Na podlagi 2. odstavka 23. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Uradni list LRS, št. 19/52) in 8. člena temeljnega zakona o prekrških (Uradni list FLRJ, št. 46/51) je ljudski odbor mestne občine Celje na zasedanju dne 30. decembra 1954 sprejel

ODLOK

o prodaji časopisov v mestu Celju

1. člen

Prodaja časopisov, revij in podobnih publikacij je na območju ljudskega odbora mestne občine Celje dovoljena samo v kioskih, knjigarnah, trafikah in pa v posebnih v ta namen urejenih prodajalnah.

2. člen

Prodaja na ulicah, ob izložbah in podobno je prepovedana. Časopise pa smejo prodajati kolporterji, ki se stalno gibljejo na območju mesta in se ne zadržujejo na kakšnem stalnem prostoru. Kolporterji morajo imeti za prodajo posebna dovoljenja, ki jih izda posebna komisija pri ljudskem odboru mestne občine Celje.

3. člen

Z denarno kaznijo do 2.000 din se kaznuje, kdor prekrši določbe 1. in 2. člena. Upravni kazenski po-

stoppek vodi in izreka kazen sodnik za prekrške pri okrajnem ljudskem odboru Celje.

4. člen

Navodila za izvajanje tega odloka predpiše po potrebi svet za gospodarstvo in komunalne zadeve LO mestne občine Celje.

5. člen

Odlok začne veljati 8 dni potem, ko ga je sprejel ljudski odbor, objavi pa se v »Biltenu« in v »Uradnem listu LRS«.

Št. II — 210/55

Celje, dne 30. decembra 1954.

Predsednik LO MO:
Fedor Gradišnik l. r.

129.

Na podlagi 2. odstavka 23. člena in 2. točke 78. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Uradni list LRS, št. 19/52) in 5. člena uredbe o pravici ljudskih odborov, da lahko predpisujejo takse in prometni davek (Uradni list FLRJ, št. 10/53) je ljudski odbor mestne občine Celje na seji dne 30. decembra 1954 sprejel

ODLOK

o turistični taksi za tiste, ki se mudijo kot turisti na območju ljudskega odbora mestne občine Celje

1. člen

Turist je vsakdo, ki v Celju nima stalnega bivališča in prenočuje tukaj vsaj enkrat.

2. člen

Turistična taksa se pobira od nočnin in jo plača vsak turist, ki proti plačilu prenočnine prenočuje v hotelu ali gostinskem podjetju, ki izdaja tujske sobe.

3. člen

Turistična taksa znaša za vsako noč:

- a) v glavni sezoni, od 16. junija do 31. avgusta, po 20 din od osebe,
- b) izven glavne sezone po 15 din od osebe.

4. člen

Turistične takse ne plačajo tisti, ki jih kot svoje zavarovance pošilja na zdravljenje zavod za socialno zavarovanje, in invalidi, ki prihajajo na območje LO MO Celje na zdravljenje po zdravniški odredbi.

LO MO Celje lahko določi še nadaljnje oprostitve oziroma olajšave pri plačevanju turistične stroke.

5. člen

Gostinska podjetja in gostišča morajo odvajati pobrano turistično takso ljudskemu odboru mestne občine Celje, ki jo uporabi tako, kakor je določeno v 5. členu uredbe o pravici ljudskih odborov, da lahko predpisujejo takse in prometni davek.

6. člen

Ta odlok začne veljati 8 dni potem, ki je bil sprejet, objavi pa se v »Biltenu«, glasilu LO MO Celje, in v »Uradnem listu LRS«.

Št. 6261/54

Celje, dne 30. decembra 1954.

Predsednik LO MO:
Fedor Gradišnik l. r.

130.

Na podlagi 23. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Uradni list LRS, št. 19/52) in II. odstavka, del C (V) uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o prometnem davku (Uradni list FLRJ, št. 55-659/54), je LO MO Idrija na seji dne 18. januarja 1955 sprejel

O D L O K

o določitvi začasne tarife občinskega prometnega davka na proizvode in storitve zasebnih obrtnikov in drugih zasebnih oseb

1. člen.

Dokler ne bo s posebnim odlokom LO MO Idrija določena tarifa občinskega prometnega davka, so dolžni zasebni obrtniki in druge zasebne osebe na območju LO MO Idrija plačevati občinski prometni davek po bivši tarifi št. 89 dela A tarife prometnega davka (Uradni list FLRJ, št. 55/53, 13/54 in 25/54 na vse proizvode, ki niso naštetih v tarifi št. 1 do 101 dela A tarife prometnega davka (Uradni list FLRJ, št. 55/54) oziroma od plačil za opravljene storitve po ustreznih tarifnih številkah iz dela B tarife prometnega davka iz leta 1954.

2. člen

Ta odlok velja od 1. januarja 1955 do uveljavitve nove tarife občinskega prometnega davka.

Št. 1/1

Idrija, dne 18. januarja 1955.

Predsednik LO MO:
Franc Mohorič l. r.

131.

Na podlagi prvega odstavka 23. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Uradni list FLRJ, št. 19-90/52) ter 3., 8. in 51. člena temeljnega zakona o prekrških (Uradni list FLRJ, št. 46-438/51) je ljudski odbor mestne občine Kamnik na seji dne 27. decembra 1954 sprejel

O D L O K

o varstvu vodnih naprav in čiščenju vodotokov v mestni občini Kamnik

1. člen

Da se zavarujejo vodne struge, obrežja in nasipi, jezi in druge vodne naprave za urejanje vodotokov v mestni občini Kamnik, je prepovedano:

1. metati v vodne struge in korita tekočih vod predmete, ki ovirajo normalen odtok vode;

2. odlagati v vodo in vodna korita smeti in druge odpadke, ki onečiščujejo vodo in bregove vodnih strug in zajezujejo vodo ob vodnih mrežah;

3. na kakršen koli način poškodovati obrežja strug, zlasti z odvažanjem peska in gramoza z obrežij sploh in iz struge v 10-metrskem pasu nad jezovi;

4. spreminjati vodne truge in s tem ovirati normalen odtok vode;

5. jemati kamenje, prodec, pesek, blato, zemljo in rastlinje iz vodnih strug je za lastno uporabo posameznih kmečkih gospodarstev in drugih gospodinstev dovoljeno le na mestih, ki jih odkaže LO MO Kamnik; za vsako večjo uporabo teh snovi v strugi Kamniške Bistrice je potrebno dovoljenje sekcije za gornjo Savo, uprave za vodno gospodarstvo LRS, v strugah drugih vodotokov pa dovoljenje LO MO Kamnik.

2. člen

Lastniki obrežnih zemljišč morajo vsaj vsako tretje leto očistiti obrežja in struge vodotokov drevja, grmičevja in rastlinja, ki ovira nemoten odtok visokih voda ali ogroža varnost obrežja. Lastniki obrežnih zemljišč morajo obrežja in struge vodotokov tako očistiti tudi na zahtevo vodnogospodarskih organov.

Lastniki vodnih naprav (industrijskih naprav, mlinov, žag in drugi koristniki) morajo skrbeti za redno čiščenje dovodnih in odvodnih kanalov, da se ne zarastejo in zamulijo, ter vzdrževati obrežne škarpe.

Razmejitev dovodnih in odvodnih kanalov, ki jih morajo čistiti koristniki vodnih naprav, določi svet za komunalne zadeve pri ljudskem odboru mestne občine Kamnik.

Drevje, ki ne ovira odtoka vode, se mora varovati, ker varuje bregove poškodb zaradi visokih voda in krasi pokrajino.

3. člen

Odvažanje kamenja, prodca in peska je za vse fizične osebe, ki ga rabijo za lastno manjšo uporabo, brezplačno, pravne in fizične osebe, ki bodo potrebovale gramoz ali pesek za gradbene ali obrtne namene, plačajo 10 din za m³ kamenja, prodca ali peska v korist okrajnega vodnega sklada OLO Ljubljana okolica.

4. člen

Prekrški po 1. členu tega odloka se kaznujejo z denarno kaznijo do 2.000 din.

Za prekrške zaradi neizvršitve določenih del po prvem in drugem odstavku 2. člena in zaradi kršitve četrtega odstavka tega člena se kaznujejo lastniki obrežnih zemljišč in lastniki vodnih naprav z denarno kaznijo do 2.000 din.

Upravni kazenski postopek vodi in izreka kazni na prvi stopnji komisija za prekrške pri LO MO Kamnik po določbah temeljnega zakona o prekrških.

5. člen

Ta odlok začne veljati z dnem objave v »Uradnem listu LRS«.

Št. 1986/4-54

Kamnik, dne 27. decembra 1954.

Predsednik LO MO:
Janko Alfred l. r.

132.

Na podlagi 2. odstavka 23. člena in 78. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Uradni list LRS, št. 19/52) in 3. člena uredbe o prodaji stanovanjskih hiš iz splošnega ljudskega premoženja (Uradni list FLRJ, št. 17/53) je ljudski odbor mestne občine Nova Gorica na XIX. seji dne 16. decembra 1954 sprejel

ODLOK

o prodaji stanovanjskih hiš splošnega ljudskega premoženja

1. člen

Manjše stanovanjske hiše iz splošnega ljudskega premoženja, ki so namenjene za stanovanje ene ali dveh družin, se v mestni občini Nova Gorica lahko prodajo. Prodajo se na podlagi uredbe o prodaji stanovanjskih hiš iz splošnega ljudskega premoženja (Uradni list FLRJ, št. 17/53) in na podlagi tega odloka.

2. člen

Stanovanjske hiše iz 1. člena se lahko prodajo na javni dražbi ali po posebnem postopku.

Javno dražbo razpiše ljudski odbor mestne občine. Razpis javne dražbe mora obsegati:

- a) kraj in čas javne dražbe;
- b) kratek opis hiše, ki se prodaja;
- c) izklicno ceno;
- č) višino kavcije, ki se mora položiti pred dražbo in
- d) plačilne pogoje.

Razpis javne dražbe se mora objaviti v lokalnem časopisu in na oglasnih deskah LO MO vsaj 30 dni pred dražbo.

3. člen

Javno dražbo za prodajo hiš vodi dražbena komisija. Komisija ima predsednika in štiri člane, ki jih imenuje LO MO.

4. člen

Izklicna cena na javni dražbi je vrednost posamezne hiše po oceni cenilne komisije.

Vsak ponudnik mora pred začetkom javne dražbe položiti kavcijo, ki znaša 10% izklicne cene. Ponudnik je praviloma lahko vsak državljan FLRJ, ki nima lastnega stanovanja in kupuje hišo za lastne potrebe.

5. člen

Dražba se vodi po temle postopku:

Predsednik komisije, ki vodi dražbeni postopek, mora seznaniti vse ponudnike, katere hiše so na prodaj, koliko znaša izklicna cena za vsako posamezno hišo in kakšni so plačilni pogoji.

Na poziv predsednika komisije dajejo ponudniki svoje ponudbe. Vsak ponudnik je vezan na svojo ponudbo, dokler drug ponudnik ne ponudi več. Dražba se konča, če v 10 minutah po drugem pozivu predsednika komisije nihče ne poda večje ponudbe. Pred koncem dražbe mora predsednik še enkrat razločno naznaniti zadnjo najvišjo ponudbo, za tem pa izreče dražbo za končano.

Razen najvišjemu ponudniku se vsem drugim ponudnikom vrne položena kavcija takoj po pončani

dražbi. To se vpiše v dražbeni zapisnik, ki ga podpisuje predsednik, zapisnikar in vsi ponudniki.

6. člen

V treh dneh po končani dražbi sporoči LO MO pismeno najemniku hiše oziroma stanovanja, ki ima pogoje za kupca hiše oziroma stanovanja, da lahko v 8 dneh da svojo ponudbo.

Če najemnik v tem roku da pismeno ponudbo, ki je enaka ali pa večja od najboljše ponudbe drugih ponudnikov, lahko LO MO izda odločbo, da se hiša oziroma stanovanje v hiši odstopi najemniku. Če najemnik v navedenem roku ne da ustrezne ponudbe in ne plača predpisane kavcije, se hiša oziroma stanovanje da prejšnjemu najboljšemu ponudniku.

7. člen

Ljudski odbor mestne občine sklene s kupcem kupoprodajno pogodbo za prodano hišo. Na podlagi podpisane kupoprodajne pogodbe ima kupec pravico, da vpiše v zemljiško knjigo lastninsko pravico na hiši, ki jo je kupil.

S prenosom lastninske pravice na hiši si pridobi kupec pravico, uporabiti zemljišče, na katerem stoji hiša, in pa njeno dvorišče.

8. člen

Kupec mora ob podpisu kupoprodajne pogodbe položiti pri LO MO Nova Gorica najmanj 10% kupnine. Preostali del kupnine pa mora plačati v gotovini v enakih mesečnih obrokih v enem letu, če znaša kupnina do 500.000 din, oziroma v dveh letih, če kupnina presega 500.000 din.

Gotovina, položena za kavcijo, se sme uporabiti samo za odplačilo zadnjega obroka kupnine, ko je kupec izpolnil vse druge obveznosti iz dražbenih pogojev.

9. člen

Če kupec ne poravnava pravočasno določenih obrov kupnine, se za isto hišo razpiše ponovna dražba na kupčeve stroške. Ponovno dražbo lahko kupec ustavi, ako pred dražbo poravnava celotno kupnino. Pri ponovni dražbi se obdrži za kritje razlike, ki nastane z morebitno nižjo prodajno ceno hiše na drugi dražbi ustrezen del plačane kupnine. Ta razlika se krije iz kavcije in plačane kupnine kupca s prvotne dražbe.

10. člen

Tisti, ki so sodelovali v narodnoosvobodilnem boju bodisi v sestavi narodno osvobodilne vojske ali pa z organiziranim aktivnim delom, začenši z letom 1941, 1942 ali 1943, družinski člani borcev, ki so padli v narodno osvobodilnem boju, vojaški vojni invalidi in izseljenci-povratniki lahko kupujejo stanovanjske hiše tudi na obroke, kolikor jim Narodna banka FLRJ dovoli dolgoročne kredite po določbah uredbe o dopolnitvi uredbe o prodaji stanovanjskih hiš iz splošnega ljudskega premoženja (Uradni list FLRJ, št. 31-264/53).

11. člen

Ljudski odbor mestne občine lahko na seji odloči, da se osebam iz prejšnjega člena tega odloka

kakor tudi nekaterim sedanjim stanovalcem, ki starujejo v hiši, ki se prodaja, že daljšo dobo, hiše prodajo po ocenjeni vrednosti brez javne dražbe.

Če se kakšna hiša ni mogla prodati na javni dražbi, lahko sklenski ljudski odbor mestne občine na seji, da se hiša ne proda na javni dražbi. V tem sklepu mora določiti tudi način, kako naj se proda taka hiša. Pri tem lahko določi nižjo ceno, kot je bila ugotovljena s cenitvijo.

12. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

Št. 1300/14-54

Nova Gorica, dne 16. decembra 1954.

Predsednik LO MO:
Ludvik Gabrijelčič l. r.

133.

Na podlagi 23. člena, 16. točke 78. člena in 116. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Uradni list LRS, št. 19-90/52), 10. člena temeljnega zakona o proračunih (Uradni list FLRJ, št. 13-147/54) in 35. člena uredbe o posojilih za gospodarske investicije (Uradni list FLRJ, št. 4-30/54) je ljudski odbor mestne občine Novo mesto na 25. seji dne 16. decembra 1954 sprejel

ODLOK

o ustanovitvi sklada za zidanje stanovanjskih hiš v mestni občini Novo mesto

1. člen

Ustanovi se sklad za zidanje stanovanjskih hiš v mestni občini Novo mesto (v naslednjem stanovanjski sklad).

Namen stanovanjskega sklada je, da se podpre zidanje stanovanjskih hiš.

2. člen

Sredstva stanovanjskega sklada se nabirajo:

- a) iz sredstev, ki jih v ta namen določi mestna občina,
- b) iz kreditov, ki jih v ta namen najame mestna občina,
- c) iz sredstev, ki se dobijo s prodajo hiš iz splošnega ljudskega premoženja,
- č) iz sredstev, ki jih v ta namen prispevajo državni organi,
- d) iz sredstev, ki jih v ta namen prispevajo gospodarske, zadružne in družbene organizacije ter zavodi in ustanove.

3. člen

Iz stanovanjskega sklada se dajejo posojila v prvi vrsti gospodarskim, zadružnim in družbenim organizacijam, zavodom in državnim organom na območju mestne občine Novo mesto za zidanje ozi-

roma dozidanje stanovanjskih hiš ali blokov sorazmerno z višino finančnih sredstev, ki so jih prispevali v stanovanjski sklad, kakor tudi delavcem in uslužbencem ter uživalcem osebnih in družinskih pokojnin in invalidnin za zidanje oziroma dozidanje stanovanjskih hiš z največ dvema stanovanjema.

Posojila ne morejo dobiti tisti, ki so že sami ali pa so njihovi družinski člani, pri katerih stanujejo, lastniki ali solastniki stanovanjske hiše, ne glede na to, ali je stanovanjska hiša po uredbi o upravljanju stanovanjskih hiš (Uradni list FLRJ, št. 29-544/54) vključena v stanovanjsko skupnost ali ne.

4. člen

Predlogu za dovolitev posojila mora vsak investitor priložiti:

- a) potrjen gradbeni načrt s predračunom gradbenih del,
  - b) načelno dovoljenje komisije za pripravo predlogov in odlokov po 2. členu uredbe o uporabi zemljišč za gradbene namene (Uradni list LRS, številka 44-143/53),
  - c) odločbo o ožji lokaciji hiše,
  - č) gradbeno dovoljenje;
- zasebni investitor pa še:
- d) zemljiški izpisek stavbnega zemljišča, ki je njegova last ali mu je dodeljeno v trajno brezplačno uporabo za zidanje stanovanjske hiše in
  - e) potrdilo, da ima zagotovljenih vsaj četrtno lastnih sredstev za zidanje v materialu ali v denarju.

5. člen

Ljudski odbor mestne občine Novo mesto daje posojila na podlagi tega odloka ter nadzoruje uporabo posojil.

Odredbodajalec za izvajanje predračuna stanovanjskega sklada je predsednik ljudskega odbora mestne občine Novo mesto.

6. člen

Natančnejši pogoji za dajanje, obrestovanje in vračanje posojil se določijo z razpisom.

7. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

Št. 2024/1-54

Novo mesto, dne 16. decembra 1954.

Predsednik LO MO:
Boris Andrianič l. r.

154.

Na podlagi 14. točke 78. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Uradni list LRS, št. 19-90/52) in 6. člena uredbe o pravicah ljudskih odborov, da lahko predpišejo takse in prometni davek (Uradni list FLRJ, št. 19-118/53) ter na podlagi določbe dela C (V) tarife prometnega davka (Uradni list FLRJ, št. 55-659/54) je ljudski odbor mestne občine Novo mesto na 26. seji dne 18. januarja 1955 sprejel

ODLOK

o začasnem plačevanju občinskega prometnega davka po zasebnih obrtnikih in drugih zasebnih osebah

1. člen

Zasebni obrtniki in druge zasebne osebe morajo plačevati občinski prometni davek po bivši tarifni številki 89 dela A tarife prometnega davka (Uradni list FLRJ, št. 55-474/53 ter št. 13-151/54 in št. 25-266/54) na vse proizvode, ki niso našteti v tarifi številka 1—101 dela A tarife prometnega davka (Uradni list FLRJ, št. 55-659/54) oziroma odplačil za opravljene storitve po ustreznih tarifnih številkah iz dela B tarife prometnega davka iz leta 1954 vse do tedaj, dokler ne bo določen občinski prometni davek.

2. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«, uporablja pa se od 1. januarja 1955 dalje.

Št. 117/1-55

Novo mesto, dne 18. januarja 1955.

Predsednik LO MO:

Boris Andrijanič l. r.

155.

Na podlagi 2. odstavka 23. člena, 78. in 117. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Uradni list LRS, št. 19-90/52) je ljudski odbor mestne občine Tržišče izdal

ODLOK

o uvedbi občinskega prometnega davka

1. člen

Do izdaje nove tarife občinskega prometnega davka plačujejo zasebni obrtniki in druge privatne osebe ter samostojni poklici občinski prometni davek po stopnjah iz št. 89 dela A ter št. 10 in 11 dela B dosedanje tarife prometnega davka (Uradni list FLRJ, št. 55/53, 13/54, 23/54 in 34/54) od prometa tistih proizvodov in storitev, ki v novi tarifi prometnega davka (Uradni list FLRJ, št. 55/54) niso posebej imenovani ali pa so v njej izvzeti od plačila prometnega davka.

2. člen

Mestni prometni davek, uveden z odlokom o uvedbi mestnih taks in prometnega davka (Uradni list LRS, št. 33-513/54) se pobira še nadalje.

3. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«, uporablja pa se od 1. januarja 1955 dalje.

Št. 124-6/55

Tržišče, dne 15. januarja 1955.

Predsednik LO MO:

Lovro Cerar l. r.

156.

Ljudski odbor mestne občine Celje je na podlagi 32. člena in 17. točke 78. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Uradni list LRS, št. 19-90/52) ter 2. člena zakona o socialnih zavodih (Uradni list LRS, št. 26-91/54) v zvezi z 2. in 10. členom temeljne uredbe o finančno samostojnih zavodih (Uradni list FLRJ, št. 51-426/53) na seji dne 22. novembra 1954 sprejel

ODLOČBO

o razglasitvi mladinskega doma »Tončke Čečevec« v Celju za finančno samostojen zavod

1

Mladinski dom »Tončke Čečevec« v Celju, ki je bil doslej proračunski zavod, se razglasi za finančno samostojen splošni socialni zavod.

2

Dom ima nalogo, da oskrbuje in vzgaja otroke od 3. do 7. leta starosti in osnovnošolsko mladino.

3

Dom ima pravico, gospodariti s premoženjem, s katerim je gospodaril doslej kot proračunski zavod.

4

Dom ima: sklad za nagrade delavcev in uslužbencev, sklad za lastne investicije in amortizacijski sklad.

5

Dom upravlja odbor, ki šteje 7 članov, v številni upravnik doma. Člane upravnega odbora imenuje svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LO MO Celje.

Upravnika doma imenuje ljudski odbor mestne občine Celje.

6

Za zadeve in naloge doma je pristojen svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LO MO Celje.

7

Ta odločba velja od 1. januarja 1955.

Št. 7207/2-54

Celje, dne 22. novembra 1954.

Predsednik LO MO:

Fedor Gradišnik l. r.

157.

Na podlagi 2. in 44. člena zakona o socialnih zavodih (Uradni list LRS, št. 26-91/54) v zvezi z 2. členom temeljne uredbe o finančno samostojnih zavodih (Uradni list FLRJ, št. 51-426/53) ter 17. točko 78. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Uradni list LRS, št. 19-90/52) je ljudski odbor mestne občine Kranj na 31. seji dne 12. oktobra 1954 sprejel

ODLOČBO

o otroških jasli »Janina« v Kranju kot finančno samostojnem socialnem zavodu

1

Otroške jasli »Janina« v Kranju, ki so bile ustanovljene z odločbo ljudskega odbora mestne občine

Kranj z dne 24. septembra 1952, št. 3228/1-52, kot ustanova s samostojnim financiranjem, nadaljujejo z delom kot finančno samostojen socialno-zdravstveni zavod.

Ime zavoda je: Otroške jali »Janina«.
Sedež zavoda je v Kranju.

2

Naloge zavoda je nega in oskrba dojenčkov in otrok do tretjega leta starosti.

3

Zavod ima pravico gospodariti s premoženjem, s katerim je gospodaril doslej.

4

Zavod ima: sklad za nagrade delavcev in uslužbencev, sklad za lastne investicije in amortizacijski sklad.

5

Zavod upravlja upravni odbor, ki šteje skupaj z upraviteljem zavoda pet članov.

Člane upravnega odbora imenuje svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko ljudskega odbora mestne občine Kranj.

Upravnika zavoda imenuje ljudski odbor mestne občine Kranj.

6

Za zadeve in naloge zavoda je pristojen svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko ljudskega odbora mestne občine Kranj.

7

Ta odločba velja takoj, uporablja pa se od 1. oktobra 1954.

Ta odločba se objavi v »Uradnem listu LRS«.
Št. 4125/1-54

Kranj, dne 12. oktobra 1954.

Predsednik LO MO:
Vinko Hafner l. r.

158.

Na podlagi 2. člena zakona o socialnih zavodih (Uradni list LRS, št. 26-91/54) v zvezi z 2. in 10. členom temeljne uredbe o finančno samostojnih zavodih (Uradni list FLRJ, št. 51-426/53) ter 17. točko 78. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Uradni list LRS, št. 19-90/52) je ljudski odbor mestne občine Kranj na 31. seji dne 12. oktobra 1954 sprejel

ODLOČBO

o razglasitvi Mladinskega doma Franceta Prešerna v Kranju za finančno samostojen zavod

1

Dosedanji proračunski zavod Mladinski dom Franceta Prešerna v Kranju se razglasi za finančno samostojen splošni socialni zavod.

Ime zavoda je: Mladinski dom Franceta Prešerna.
Sedež zavoda je v Kranju.

2

Dom oskrbuje in vzgaja socialno in moralno ogrožene otroke do 14. leta starosti.

3

Dom ima pravico, gospodariti s premoženjem, s katerim je gospodaril doslej kot proračunski zavod.

4

Dom ima: sklad za nagrade delavcev in uslužbencev, sklad za lastne investicije in amortizacijski sklad.

5

Dom upravni upravni odbor, ki šteje skupaj z upraviteljem doma pet članov.

Člane upravnega odbora imenuje svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LO MO Kranj.

Upravnika doma imenuje ljudski odbor mestne občine Kranj.

6

Za zadeve in naloge doma je pristojen svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LO MO Kranj.

7

Ta odločba velja od 1. januarja 1955.

Št. 4127/1-54

Kranj, dne 12. oktobra 1954.

Predsednik LO MO:
Vinko Hafner l. r.

159.

Občinski ljudski odbor na Tišini je na 31. redni seji dne 12. januarja 1955 na podlagi 20. in 117. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov (Uradni list LRS, št. 31/1953) sprejel

ODLOK o razpisu nadomestnih volitev

1. člen

Ker je prenehal mandat odbornikom občinskega ljudskega odbora Granfolu Kolomanu iz M. Črneč, Lutariču, Evgenu iz Gradišča in Bokan Tereziji iz M. Petrovec, se za izpraznjena odborniška mesta razpisujejo nadomestne volitve, in sicer:

- v 2. volilni enoti, ki obsega vso vas M. Črneč,
- v 3. volilni enoti, ki obsega vso vas Gradišče,
- v 7. volilni enoti, ki obsega vso vas M. Petroveci.

2. člen

Volitve bodo v nedeljo, dne 20. februarja 1955.

3. člen

Ta odlok se objavi v »Uradnem listu LRS« in na krajevno običajni način v 2., 3. in 7. volilni enoti.

Št. 61/1-55

Tišina, dne 18. januarja 1955.

Predsednik Obč. LO:
Alojz Činč l. r.